

สำเนา

ตัวนี้สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๖๔๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ

กราบเรียน/เรียน รอง-นร., รัฐ-นร., กระทรวง, กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ตัวนี้สุด ที่ วช ๐๒๐๔.๕/๑๘๗๗
ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ตัวนี้สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๓/๘๗๗๕
ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

๓. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ตัวนี้สุด ที่ นร ๑๐๔/๒๙๖๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรมได้ออกให้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ
ให้ “วันที่ ๑๗ สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ” ซึ่งกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วย ความลับอ่อนไหว
ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ลงมติเห็นชอบตามที่
กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ และให้กระทรวงวัฒนธรรมรับความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐวุฒิ อนันตศิลป์

(นางณัฐวุฒิ อนันตศิลป์)
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

กองพัฒนาอยุธยาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๑ (วรพรต), ๑๕๒๒ (เฉลิมชัย)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นร., รัฐ-นร., กระทรวง : จึงเรียนยืนยันมา
องค์กรอิสระ, กรม : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ด่วนที่สุด

ที่ วธ ๐๒๐๔.๔/๑๗๗/๗

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียนร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบการพิจารณาวันผ้าไทยแห่งชาติ

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรม ขอเสนอเรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ มาเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวเนี้ี้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วย การเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ซึ่งกำกับการบริหารราชการกระทรวงวัฒนธรรม ได้เห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

(๑) สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงมีพระวิริยอุตสาหะ ปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการส่งเสริมเรื่อง “ผ้าไทย” เป็นที่ประจักษ์มายาวนาน จากสิ่งทอ ห้องถักที่สูญหายไปให้กลับมาได้รับความนิยมจากประชาชนอีกรอบ ทรงพระกรุณaprovide เกล้าฯ ให้จัดตั้งมูลนิธิ ส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อเป็นการสร้างอาชีพสร้างรายได้นำไปสู่ คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตลอดจนเพื่อนบุรุษศิลปวัฒนธรรมไว้เป็นมรดกของชาติ ทรงเป็นผู้นำ การใช้ผ้าไทยด้วยพระองค์เอง ทรงสนับสนุนให้คนไทยแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง โดยพระราชทาน คำแนะนำให้รักษาลวดลายผ้าทอ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น ทรงมีพระวิสัยทัศน์กว้างไกล ยกระดับ ผ้าไทยให้มีความโดดเด่นและมีชื่อเสียงในเวทีโลก อีกทั้งพระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ผ้า ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ด้วยมีพระราชประสงค์ให้ประชาชนเรียนรู้ประวัติศาสตร์ เครื่องแต่งกายของคนไทยและผ้าไทย

(๒) เนื่องในโอกาสทรงครองสันติสุข ๙๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕ รัฐบาลจึงมีนโยบายจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยให้มี การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับโครงการและพระราชกรณียกิจต่างๆ เพื่อให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชน ได้ศึกษาหาความรู้จากโครงการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนา สร้างความเจริญรุ่งเรือง และความพากเพียรให้กับประชาชนชาวไทย ในกรณีเพื่อน้อมนำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ แสดงออกถึงความจงรักภักดี รัฐบาลจึงกำหนดจัดกิจกรรมและโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ ตลอดเดือนกันยายน ของพระองค์ เพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอด ขยายผลให้เจริญเติบโต เกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปอย่างสมพระเกียรติทุกประการ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เห็นชอบตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงวัฒนธรรมเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน ตามมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และส่วนใส่ผ้าไทย ส่งเสริมให้ชาราชการ ประชาชนแต่งกายด้วยผ้าไทย ตามความเหมาะสมของท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างน้อยสักคราทละ ๒ วัน

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

(๑) กระทรวงวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นหน่วยงานหลักในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย โดยมีนโยบายในการส่งเสริม สืบสาน รักษาต่อยอด และอนุรักษ์ผ้าไทย ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำติของประเทศไทย รณรงค์ให้คนไทยโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ตระหนักรถึงคุณค่า และทันสมัยนิยมใส่ผ้าไทยเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและชุมชน ส่งเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก ของชุมชนและพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนพื้นฟูเศรษฐกิจของชาติ โดยที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

(๑.๑) กระทรวงวัฒนธรรม ได้จัดงาน “ทรัพย์แผ่นดิน ศิลป์สยาม : Thai Treasures” เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสทรงครองราช位 ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ ซึ่งภายในงานประกอบด้วย การจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ การแสดงแพชชั่นโชว์ชุดไทยพระราชนิยมและชุดผ้าไทยร่วมสมัยที่ออกแบบโดยดีไซเนอร์ชั้นนำ การอกร้านจำหน่ายผ้าพื้นถิ่นของชุมชนต่างๆ จากทุกภูมิภาค การเสวนา และการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสืบสานภูมิปัญญาการทอผ้าไทยจากรุ่นสู่รุ่น และส่งเสริมให้ผ้าไทยเป็นที่รู้จักในนานาชาติ

(๑.๒) โครงการอนุรักษ์ผ้าไทยและรณรงค์สวมใส่ผ้าไทย จัดขึ้นเพื่อสืบสานพระราชปณิธาน ด้านศิลปหัตถกรรมด้วยผ้าทอ ของพระองค์ท่าน โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องผ้าไทยในแต่ละท้องถิ่น และสร้างค่านิยมให้คนไทยหันกลับมาสวมใส่ผ้าไทยในชีวิตประจำวันอีกครั้ง โดยเผยแพร่ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ เช่น รายการโทรทัศน์ สารคดี นอกจากนี้ยังเป็นส่วนของการสร้างรายได้ให้กับชุมชนด้วย

(๑.๓) โครงการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย (Cultural Product of Thailand : CPOT) ซึ่งเป็นการส่งเสริมการต่อยอดภูมิปัญญาการทอผ้าในแต่ละท้องถิ่น มาพัฒนาต่อยอด เป็นผลิตภัณฑ์ผ้าประเภทต่างๆ เช่น เสื้อผ้า กระโปรง ผ้าพันคอ รองเท้า ฯลฯ ให้เป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยพัฒนาด้านวัสดุและการออกแบบเพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพและยกระดับความสามารถในการแข่งขันทั้งในและต่างประเทศ สามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานราก นอกจากนี้ กระทรวงวัฒนธรรมยังส่งเสริมการส่งเสริมการจำหน่ายและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทย ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้างผ่านนิทรรศการ งานแสดงสินค้า และทางระบบออนไลน์

(๒) กระทรวงวัฒนธรรม โดยสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม พิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอนุรักษ์ ส่งเสริม สืบสานผ้าไทย จึงได้เสนอคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (กวช.) ในประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๕ และเสนอต่อคณะกรรมการเอกอัครราชทูตของชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ และมอบหมายให้กระทรวงวัฒนธรรมเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การกำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมหมายคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอนุรักษ์ส่งเสริม สืบสานผ้าไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ อีกทั้งยังเป็นการสืบสานพระราชทานของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยการอนุรักษ์ส่งเสริม เพยแพร่ภูมิปัญญาผ้าไทยอันล้ำค่า เชิดชูอัตลักษณ์คุณค่าผ้าท้องถิ่น เพยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกิดความนิยมในการแต่งกายผ้าไทย แก่เยาวชนและประชาชน ทุกเพศทุกวัยสมใส่ผ้าไทยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ชุมชน ผู้ประกอบการผ้าไทย และผู้อุทิศแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกาย เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ซึ่งนับว่าเป็นการส่งเสริม การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอันจะนำไปสู่ความยั่งยืน สร้างการตระหนักและร่วมกันรักษาภูมิปัญญาอันล้ำค่าให้ดำรงอยู่ ร่วมกันพัฒนาต่อยอดเพื่อการตับผ้าไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล สร้างความภาคภูมิใจให้คนไทยและเป็นที่ชื่นชมของนานาประเทศทั่วโลก จึงเข้าข่ายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๔ (๑)

๓. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง

การประกาศให้มี “วันผ้าไทยแห่งชาติ” เป็นการกำหนดวันในเชิงสัญลักษณ์ เพื่อใช้ในการรณรงค์ เพยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้น้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงมีพระวิริยอุตสาหะ ปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการส่งเสริมเรื่อง “ผ้าไทย” เป็นที่ประจักษ์มายาวนาน จากสิ่งทอท้องถิ่นที่สูญหายไปให้กลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ตลอดจนเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่ กระทรวงวัฒนธรรมได้พิจารณาที่เหมาะสมในการประกาศให้เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ เป็นวันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี ซึ่งสืบเนื่องมาจากวันที่ ๑๒ สิงหาคม เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔. ข้อเสนอของกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ “วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๖๐๙ ๓๕๙๙ โทรสาร ๐ ๒๖๐๙ ๓๕๑๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ m-culture0200@saraban.mail.go.th

สำเนาถูกต้อง

๖๗๙

(นางสาวเฉลิมชัย ทองจันทร์)

ผู้อำนวยการที่ปรึกษาและแผนงานฝ่ายการพัฒนา

๓๐ พ.ค. - ๖๕

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗

ที่ นร ๐๘๐๓ (กร.๒)/ ๖๖๙

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

ด้วยกระทรวงวัฒนธรรม ขอเสนอเรื่อง “วันผ้าไทยแห่งชาติ” มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา
ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

รายงานการประชุม
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕
วันจันทร์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ศูนย์ประชุมกระทรวงวัฒนธรรม ชั้น ๘ อาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์
และระบบประชุมทางไกลออนไลน์ (Zoom)

ผู้มาประชุม

๑. นายวิษณุ เครืองาม	ประธานกรรมการ
รองนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี	
๒. นายอิทธิพล คุณปลื้ม	รองประธานกรรมการ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	
๓. นายธีรวัฒน์ ประยูรสิทธิ	กรรมการ
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	
๔. นางวนุช ภู่อิ่ม	กรรมการ
ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง	
แทน ปลัดกระทรวงการคลัง	
๕. นางอรพินทร์ หาญชาญชัยกุล	กรรมการ
อัครราชทูต ณ บันดরเสรีเบกาวัน ปฏิบัติหน้าที่ราชการทางกรมสารนิเทศ	
แทน ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	
๖. นางสาววิมล ขอบสุข	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
แทน ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	
๗. นายธนสุนทร สว่างสาลี	กรรมการ
รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
แทน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
๘. นายปราโมทย์ ยาใจ	กรรมการ
อธิบดีกรมหม่อนไหม	
แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
๙. นายบัญญัติ ฉายอรุณ	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
แทน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
๑๐. นางสาวสิริน้อย องค์ศิริวิทยา	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	
แทน ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	

๑๑. นางสาวจิตติมา ศรีสถาพร รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา แทน ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑๒. นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑๓. นายธนู ขวัญเดช รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แทน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๔. นายแพทย์รุ่งเรือง กิจผาติ หัวหน้าที่ปรึกษาระดับกระทรวง (นายแพทย์ทรงคุณวุฒิ) แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๕. นายอุดมศักดิ์ ศักดิ์มั่นวงศ์ ประธานสภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๖. นางฐาปนา อาจารวงศ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗. นางนฤมล ล้อมทอง	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๘. นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๙. นายปัญญา วิจินรนสาร	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๐. รองศาสตราจารย์ปิติ ศรีแสงนาม	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๑. นางสาวลัดดา ตั้งสุภาชัย	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๒. พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๓. นายวีระ โภจนพจนรัตน์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๔. นายนริมคุณ คุณวงศ์	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๒๕. นางยุพา ทวีวัฒนกิจวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการและเลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายกฤษฎา คงจะจันทร์ รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ผู้ช่วยเลขานุการ
๒. นางสาวเพชรรัตน์ สายทอง ผู้ช่วยปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ผู้ช่วยเลขานุการ
๓. นางพนารัตน์ คนขี้ยัน ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	ผู้ช่วยเลขานุการ
๔. นายโกวิท อกมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	
๕. นางสาวลิปิการ์ กำลังชัย รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม แทน อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	

/๖. นางสาวอัญชลี...

๖. นางสาวอัญชลี ทำนุรักษ์
ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
๗. นายนพดล กตญาณยุทธ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
๘. นายวารเดช วสัยจำนงค์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

เจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการฯ (สป.วธ.)

๑. นางสาวสิริวิภา ขุนเอม
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๒. นางธนินันท์ جامิกรัตน์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๓. นางสาวขวัญชนก ณิยวัฒน์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๔. นางสาวหงษ์ฤทัย ภูษาวนวิรัตน์
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๕. นายรัฐธรรมนูญ ชมโพธิ์สอน
นักจัดการงานทั่วไป
๖. นายพัฒนศรุต ช้างนิล
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
๗. นางสาวจุฑารัตน์ จุลวิถี
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

เริ่มประชุม เวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕
นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า สำนักงาน
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ศูนย์ประชุมกระทรวงวัฒนธรรม ชั้น ๙
อาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์ กระทรวงวัฒนธรรม และระบบประชุมทางไกลออนไลน์ (Zoom) วาระปกติ จำนวน ๒๒ หน้า
และวาระลับมาก จำนวน ๙ หน้า แจ้งเวียนให้คณะกรรมการพิจารณาไปก่อนแล้ว มีข้อทักท้วงหรือสอบถาม
หรือไม่ ขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รายงาน

**นางยุพา ทวีวัฒนกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ
รายงานต่อที่ประชุมว่ามีกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้**

(๑) วาระปกติ จำนวน ๓ คน ดังนี้

- (๑) นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล ขอแก้ไขรายงานการประชุม หน้าที่ ๑๐
- (๒) นางปัจฉิมา ณ สนันติ ขอแก้ไขรายงานการประชุม หน้าที่ ๑๕
- (๓) พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ขอแก้ไขรายงานการประชุม หน้าที่ ๑๖
- (๔) วาระลับมาก จำนวน ๑ คน ขอแก้ไขรายงานการประชุม หน้าที่ ๕ และหน้าที่ ๖
ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แก้ไขรายงานการประชุมเรียบร้อยแล้ว หากไม่มี
กรรมการคนใดขอแก้ไขเพิ่มเติม ขอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม

**มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕
เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แก้ไขแล้ว**

ระเบียบวาระที่ ๓

เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ คำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

นางยุพา ทวีวัฒนกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ
แจ้งที่ประชุมเพื่อทราบ ว่าตามที่พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน
กรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมจำนวนไม่เกินเก้าคน
เป็นกรรมการ โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี ต่อมาได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐๑/๒๕๖๑
เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑
ซึ่งปัจจุบันกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงแต่งตั้ง
คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๗/๒๕๖๕
เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ ดังนี้

- ๑) นางฐานี อาจารวงศ์
- ๒) นางนฤมล ล้อมทอง
- ๓) นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล
- ๔) นายปัญญา วิจินธนสาร
- ๕) รองศาสตราจารย์ปิติ ศรีแสงนาม
- ๖) นางสาวลัดดา ตั้งสุภาชัย
- ๗) พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์
- ๘) นายวีระ โจนพจนรัตน์
- ๙) นายเสริมคุณ คุณวงศ์

จึงเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม รับทราบ คำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

**๓.๒ ความคืบหน้าการดำเนินงานตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
นางยุพา ทรีวัฒน์กิจวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ
รายงานความคืบหน้าการดำเนินงานตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้**

(๑) ความคืบหน้าการดำเนินงานตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีเรื่องที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑ เรื่อง คือ ร่างระเบียบ
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก
และประโยชน์ตอบแทนของผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม พ.ศ. ... และร่างระเบียบคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทน
ของบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม พ.ศ. โดยได้ขออนุญาตให้ผู้แทนกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
เป็นผู้รายงาน

**นางสาวลิปิการ์ กำลังชัย รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม แทน อธิบดีกรมส่งเสริม
วัฒนธรรม** รายงานว่า ตามที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับร่างระเบียบ
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ๒ ฉบับ คือ (๑) ร่างระเบียบคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติว่าด้วย
การกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทนของผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๔ และ (๒) ร่างระเบียบคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดสาขา คุณสมบัติ
หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทนของบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๖๔
โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว สรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

(๑) คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๔
เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยมอบหมายให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมขอความเห็นชอบจากกระทรวงคลัง
ซึ่งกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้หารือกับกระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง เพื่อขอความเห็นชอบ ต่อมา
เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือแจ้งความเห็นชอบ และเมื่อนำประกาศลงใน
ราชกิจจานุเบกษาแล้ว ขอให้สำเนาแจ้งกรมบัญชีกลางทราบด้วย ทั้งนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้นำเสนอ
ปลัดกระทรวงวัฒนธรรมลงนามเพื่อเสนอต่อรองนายกรัฐมนตรีลงนามในระเบียบเรียบร้อยแล้ว จึงมีหนังสือ
ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ถึงเลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติว่าด้วย
การกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทนของผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๕ และระเบียบคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติว่าด้วยการกำหนดสาขา คุณสมบัติ หลักเกณฑ์
วิธีการคัดเลือก และประโยชน์ตอบแทนของบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ลงประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๗๙ ตอนพิเศษ ๖๐ ง หน้า ๑ ถึงหน้า ๑๐ ซึ่งระเบียบทั้ง ๒ ฉบับ มีผลบังคับใช้
ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕
เป็นต้นมา ทั้งนี้ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ส่งสำเนาระเบียบทั้ง ๒ ฉบับ ให้กรมบัญชีกลาง กระทรวงคลัง
เรียบร้อยแล้ว จึงนำเรียนที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงาน

**นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ รับทราบความคืบหน้า
การดำเนินงานดังกล่าว**

๒) ความคืบหน้าการดำเนินงานตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๕ มีเรื่องที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๒.๑) การจัดตั้งสภากศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ

นางยุพา ทวีวัฒนกิจบัว ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ
ขออนุญาตให้นายกฤษฎา คงคงจันทร์ รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้ช่วยเลขานุการ เป็นผู้รายงาน

นายกฤษฎา คงจะนทร์ รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้ช่วยเลขานุการ รายงาน
ต่อที่ประชุมดังนี้

การจัดตั้งสภากลุ่มและวัฒนธรรมแห่งชาติ ที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้
(๑) มีหนังสือถึงสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี (๒) จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดประชุมหารือในประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยเชิญผู้ที่ยื่นข้อเสนอและผู้ที่เกี่ยวข้องหารือในประเด็นการจัดตั้งสภากลุ่มและวัฒนธรรมแห่งชาติร่วมกันซึ่งขณะนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้มีหนังสือถึงสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี เพื่อกราบเรียนนายกรัฐมนตรีทราบมติที่ประชุม โดยอยู่ระหว่างการประสานเตรียมหารือกับผู้เกี่ยวข้องในประเด็นการจัดตั้งสภากลุ่มและวัฒนธรรมแห่งชาติ

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมได้ มีหนังสือถึงสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบเรียนนายกรัฐมนตรีรับทราบความเห็นของคณะกรรมการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสมมชชา จัดตั้งสถาศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งเสนอโดยสมาชิกเครือข่ายคนบันเทิงอาชีพแห่งประเทศไทย เพื่อขอให้มีการจัดตั้งสถาศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้มีความเห็นไว้ว่า การจัดตั้งสถาศิลปะดังกล่าว มีสาระสำคัญซึ่งอนับพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชบัญญัติส่งเสริมศิลปะร่วมสมัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้หารือกับนายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ในฐานะประธานคณะกรรมการด้านวัฒนธรรม ภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศไทยด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีข้อเสนอแนะว่าการจัดตั้งสถาศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นกระบวนการทางกฎหมายที่ต้องใช้ระยะเวลา lange จึงเสนอให้นำกฎหมายและกลไกต่าง ๆ ที่กระทรวงวัฒนธรรม มืออยู่มาปรับใช้ เพื่อช่วยเหลือสนับสนุนศิลปินแขนงต่าง ๆ ดังเช่นที่กระทรวงวัฒนธรรมกำลังพยายามดำเนินการ นอกจากนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ยังได้ปฏิบัติตามดีที่ประชุมในการเชิญให้ผู้ที่ยื่นข้อเสนอและผู้ที่เกี่ยวข้องมาหารือร่วมกันด้วย

เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕ กระทรวงวัฒนธรรมได้รับข้อเสนอที่จะมีการขอจัดตั้ง
สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม โดยสมาชิกเครือข่ายคนบันเทิงอาชีพแห่งประเทศไทยได้กล่าวว่ายังเพิ่มเติม
ถึงเจตนาของนักการขอจัดตั้งสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ เพื่อให้เป็นสาขาวิชาชีพและแหล่งรวมตัวของ
กลุ่มเครือข่ายศิลปินแขนงต่าง ๆ อันเป็นพลังสำคัญต่าง ๆ ในการร่วมมือกับกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งกระทรวง
วัฒนธรรมเห็นด้วยที่จะมีการรวมกลุ่มเครือข่ายศิลปินทุกแขนง เพื่อประโยชน์ในการจัดทำฐานข้อมูล ในการ
ประสานงานและช่วยเหลือศิลปินในโอกาสต่อไป ดังเช่นปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินการช่วยเหลือ
เยี่ยวยากลุ่มศิลปินและกลุ่มเครือข่ายอุตสาหกรรมบันเทิงที่มีอายุเกิน ๖๕ ปี ที่ได้รับผลกระทบ
จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) เนื่องจากไม่เข้าข่าย
เป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมสำหรับประเดิมการจัดตั้ง
สถาบันศิลปะและวัฒนธรรมนั้น เห็นได้ชัดว่ามีเจตนาของนักการขอจัดตั้งสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ซึ่งนายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ ได้เคยเสนอสาขาวิชาชีพแทนราชภารträไว้แล้ว เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓

แต่สภาผู้แทนราษฎร ให้นำกลับไปบูรณาการในมาตรา ๗๗ รัฐธรรมนูญปัจจุบัน เพื่อรับฟังความคิดเห็น และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น กระทรวงวัฒนธรรมจึงขอให้กลุ่มศิลปินนำไปหารือแนวทางร่วมกับ นายเนาวรัตน์ พงษ์เพบูลย์ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ร่างกฎหมายที่มีความชัดเจนและเป็นเอกสารของบรรดาศิลปินอย่างแท้จริง เพื่อที่กระทรวงสามารถจัดทำร่างกฎหมายได้อย่างหนักแน่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งสภาพัฒน์เครือข่ายคนบันทึกอาชีพแห่งประเทศไทยเห็นพ้องกับแนวทางที่ได้หารือร่วมกันและประสานรายละเอียดกับฝ่ายเลขานุการฯ ในโอกาสต่อไป

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ รับทราบผลการดำเนินการเรื่องการจัดตั้งสภาคิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องขอให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการต่อไป

นางธนะปณีย์ อาจารวงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า มีข้อมูลเพิ่มเติมจากที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติสภาคิลปินแห่งประเทศไทย ตามที่ได้ตรวจสอบข้อมูลจากสำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ขณะนี้ผู้ที่ริเริ่มและนำเสนอไปที่สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร คือ พลตรี พิชิต บุตรวงศ์ เสนอตั้งแต่วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ หลักการของกฎหมายฉบับนี้คล้ายกับร่างกฎหมายของสภาคิลปะและวัฒนธรรมคือกำหนดให้มีสภาคิลปินแห่งประเทศไทย และเพื่อกำหนดมาตรฐานและจรรยาบรรณของศิลปิน ซึ่งร่างกฎหมายฉบับนี้ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้วินิจฉัยแล้วว่ามีหลักการเป็นไปตามหมวด ๓ เรื่องสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และได้แจ้งผู้ริเริ่มให้มีการเข้าชี้แจงเสนอข้อกฎหมาย ในขณะนี้อยู่ระหว่างรวบรวมรายชื่อจำนวน ๑๐,๐๐๐ รายซึ่ง โดยสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีทั้งหมด ๒๕ มาตรา และมีมาตราที่บ่งชี้ได้ว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวข้องกับการเงิน เพราะมีการขอเงินงบประมาณอุดหนุนโดยเป็นเงินอุดหนุนประจำปีจากรัฐบาล มีการเรียกค่าธรรมเนียมจากสมาชิก และการจัดตั้งกองทุนในร่างกฎหมายฉบับนี้ด้วย หลังจากการรวบรวมรายชื่อครบถ้วนเรียบร้อยแล้วจะต้องส่งไปที่สำนักเลขานุการ นายกรัฐมนตรีในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติการเงิน และลำดับถัดไปจะส่งเรื่องไปยังกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งควรจะต้องเตรียมการไว้ทั้ง ๒ ร่างกฎหมายที่มีความคล้ายกัน คือประสงค์ให้มีสาขาวิชาศิลปินหรือสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้ในร่างพระราชบัญญัติสภาคิลปินแห่งประเทศไทยกำหนดนิยามศิลปินไว้ค่อนข้างแคบ คือ หมายความถึงศิลปินสาขาวิชาการแสดง ซึ่งไม่รวมถึงศิลปินสาขาวิชาอื่น ๆ และมีเนื้อหาในบางมาตราที่มีความซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ รับทราบ มอบหมายให้กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินงานเรื่องนี้ โดยขอให้หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งนำข้อมูลจากนางธนะปณีย์ อาจารวงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ไปพิจารณาประกอบด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายกระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๒) ประมาณการรายจ่ายกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพิ่มเติม

**นางยุพา ทวีวัฒนกิจวาร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ
ขออนุญาตให้ผู้แทนกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นผู้รายงาน**

**นางสาวลิปิการ กำลังชัย รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม แทน อธิบดีกรมส่งเสริม
วัฒนธรรม รายงานว่าคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เห็นชอบประมาณการรายจ่ายกองทุนส่งเสริมงาน
วัฒนธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มเติม จำนวน ๑,๙๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนบาทถ้วน)
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมอนุรักษ์และเผยแพร่รากภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมศิลปิน
แห่งชาติและศิลปินพื้นบ้าน พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้ตามวัตถุประสงค์และตามข้อเสนอแนะของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งในขณะนี้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม มีหนังสือถึงกรมบัญชีกลางเพื่อขออนุมัติประมาณการ
รายจ่ายกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพิ่มเติม ขณะนี้อยู่ระหว่างรอผล
การพิจารณาของกรมบัญชีกลาง เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งดำเนินการตามข้อเสนอแนะ
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมในการจัดสรรงบประมาณแต่ละโครงการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมสม
ทั้งการเยียวยาศิลปินอย่างทั่วถึง และการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอในแต่ละโครงการ**

**มติที่ประชุม รับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานตามติที่ประชุมตามที่
ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ**

**๓.๓ แนวทางและมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรมเนื่องใน
ประเพณีสงกรานต์ พุทธศักราช ๒๕๖๕ “ร่วมสืบสานวัฒนธรรมไทย สงกรานต์วิถีใหม่ รับผิดชอบ
ต่อครอบครัวและสังคม”**

**นายกฤษฎา คงจะันทร รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้ช่วยเลขานุการ รายงานว่า
สืบเนื่องจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้เห็นชอบมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
(COVID - 19) ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยอนุญาตให้มีการจัดประเพณีได้ทุกพื้นที่
โดยการจัดงานต้องปฏิบัติตามมาตรการอย่างเคร่งคัด เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ^{ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19)} โดยกระทรวงวัฒนธรรมในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจในการอนุรักษ์
ได้รับแนวทางในการจัดกิจกรรม และมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรมเนื่องในประเพณี
สงกรานต์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ภายใต้แนวคิด “ร่วมสืบสานวัฒนธรรมไทย สงกรานต์วิถีใหม่ รับผิดชอบต่อครอบครัว
และสังคม” ทั้งนี้ ได้ประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกพื้นที่
ให้รับทราบในวงกว้าง เพื่อถือเป็นแนวทางการปฏิบัติการจัดกิจกรรมประเพณีสงกรานต์แบบวิถีใหม่
เพื่อเป็นการสืบสานประเพณีสงกรานต์ตามขนธรรมเนียมอันดีงาม โดยเฉพาะการรณรงค์ให้กลุ่มผู้สูงอายุ
เด็ก และกลุ่มเสี่ยงที่มีโรคประจำตัว ต้องได้รับวัคซีนครบตามที่กำหนด แนวทางและมาตรการดังกล่าว
ถือว่าเป็นความพยายามของรัฐบาลที่จะคืนความสุขให้แก่พื้นของประชาชนให้ผ่านพ้นความยากลำบากด้วยกัน
ดังนั้น หากประชาชนดำเนินการตามมาตรการที่วางไว้ ไม่ทำให้เกิดปัญหาต่อตนเองและครอบครัวก็จะทำให้
สถานการณ์ดีขึ้น อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้บุตรหลานได้ดูแลเอาใจใส่ผู้สูงอายุและดูแลสายใยของ
คนในครอบครัว พร้อมกับการทำบุญเพื่อเสริมสร้างสิริมงคลในชีวิต ซึ่งถือเป็นการเข้าถึงเจตนารมณ์
ของประเพณีดั้งเดิมและเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ แนวทางมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานวัฒนธรรม
ประเพณีสงกรานต์ดังกล่าวนั้น pragmatism ตามเอกสารท้ายวาระการประชุม**

ที่ประชุมได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการ กล่าวว่า เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๕ ได้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายและเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ โดยเนื้อหา การประชุมสอดคล้องกับแนวทางของกระทรวงวัฒนธรรมที่ได้จัดทำไว้ โดยเฉพาะข้อที่ ๑.๔ การขอความร่วมมือ องค์กร หน่วยงาน ดำเนินกิจกรรมสังกรานต์ให้สอดคล้องกับมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ (ศบค.) ตลอดจนขอความร่วมมือในการงดจำหน่ายและดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่สาธารณะตามพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ขอให้เพิ่มเติมแนวทางเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาล สังกรานต์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติตัวอย่าง เพื่อให้การทำงาน คณะกรรมการทั้ง ๒ ชุด มีความสอดคล้องกันในช่วงเทศกาลสังกรานต์

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า กระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการรณรงค์มาตรการต่าง ๆ ในช่วงประเพณีสังกรานต์อยู่แล้ว หากมีการจัดทำวีดิทัศน์ และ Infographic รณรงค์แนวทางในการปฏิบัติต่าง ๆ จะทำให้ประชาชนสามารถเข้าใจได้ง่าย ทั้งนี้ โดยปกติเรื่องนี้จะเสนอ เข้าที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติชอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติให้สอดคล้อง กับแนวทางกระทรวงวัฒนธรรมด้วย

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕ นี้ จะมีประชุมศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ (ศบค.) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม อาจจะรายงานให้ที่ประชุมฯ ทราบต่อไป

นางสุ珊า พันธุ์เจริญ อารAttributeValue="http://www.w3.org/2000/svg" style="display: inline-block; width: 1em; height: 1em; vertical-align: middle; stroke: currentColor; stroke-width: 2px; stroke-linecap: round; stroke-linejoin: round;"><svg><circle r="100%"/></svg> อาจารววงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สอบความเห็นเพิ่มเติมว่า ในระดับจังหวัดกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุขมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร

นายทรงกลด สร้างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ กล่าวว่า กระทรวงมหาดไทย ใช้แนวโน้มนโยบายของศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ (ศบค.) เป็นหลัก สำหรับรายละเอียดของแต่ละจังหวัดในการจัดงานจะนำเรื่องเสนอคณะกรรมการโรคติดต่อ ระดับจังหวัดในการพิจารณากำหนดรายละเอียดต่อไป

นายแพทย์รุ่งเรือง กิจพาติ หัวหน้าที่ปรึกษาระดับกระทรวง แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ กล่าวว่า มาตรการที่กระทรวงวัฒนธรรมได้ดำเนินจัดทำ สอดคล้องกับแนวทาง มาตรการของกระทรวงสาธารณสุข เพราะมีการดำเนินการร่วมกันโดยตลอด ทั้งนี้ อย่างให้เน้นย้ำเพิ่มเติม ในเรื่องของระยะเวลาการจัดงานสังกรานต์ จะแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้ ระยะที่ ๑ ก่อนที่จะเข้าสู่ช่วงประเพณี สังกรานต์ ควรเน้นย้ำให้กลุ่มเสียง คือ กลุ่มผู้สูงอายุหรือผู้มีโรคประจำตัวเข้ารับการฉีดวัคซีน ซึ่งมีความสำคัญ อย่างมาก และผู้ที่จะเดินทางกลับภูมิลำเนา กลุ่มเสียง คือ บุตรหลาน ภายในระยะเวลา ๗ วันก่อนกลับบ้าน ขอให้ลด ละ เลิก พฤติกรรมเสียง เช่น การไปดื่มสุรา การไปอยู่ในสถานที่เสียง รวมถึงขอให้ตรวจ ATK ก่อนกลับภูมิลำเนา จะช่วยลดการแพร่เชื้อไปสู่ผู้สูงอายุได้ ระยะที่ ๒ ช่วงระหว่างจัดสังกรานต์ ให้ดำเนินการตามมาตรการที่ได้กำหนดไว้อย่างดีแล้ว และระยะที่ ๓ การเฝ้าระวัง หากผู้ได้มีอาการกีฬาเข้าสู่ ระบบการดูแลรักษาต่อไป ขอให้เน้นย้ำการปฏิบัติภายใต้กรอบการดำเนินงานและขนาดของการรวมกลุ่มบุคคล ตามที่กำหนด

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการกล่าวว่า จากการเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบูรณาการในประเด็นส่งเสริมฯ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ และการประชุมศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ (ศบค.) เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา ที่ประชุมศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ (ศบค.) ชุดใหญ่ ได้รับทราบแนวทางและมาตรการรณรงค์เพื่อสืบสานคุณค่าทางวัฒนธรรม เนื่องในประเด็นส่งเสริมฯ พุทธศักราช ๒๕๖๕ โดยข้อมูลที่รายงานต่อคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นเอกสารที่กระทรวงวัฒนธรรมจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นเอกสารที่กระทรวงวัฒนธรรมจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นเอกสารที่กระทรวงวัฒนธรรมจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ขอเพิ่มเติมในส่วนที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอไป คือ การบูรณาการของคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ “ส่งเสริมฯ” ให้ “สืบสานวัฒนธรรมไทย” โดยจะเพิ่มเติมลงไปและเน้นเรื่องของการดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทุกชนิด ทั้งการดื่มในสถานที่จัดงานและการจำหน่าย ซึ่งประเด็นส่งเสริมฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะแตกต่างจากปีก่อนโดยจะเน้นย้ำมาตรการ Thai save Thai คือให้ประเมินตนเองก่อน ตามที่นายแพทย์รุ่งเรือง กิจพัติ หัวหน้าที่ปรึกษาด้านกระทรง ผู้แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้กล่าวว่า พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้รับงบให้ผู้สูงอายุในกลุ่ม ๖๐ ปีขึ้นไป ไปรับวัคซีนเข็ม ๓ ให้มากที่สุด รวมถึงการประเมินตนเองโดยการตรวจ ATK ก่อนเดินทางกลับภูมิลำเนา ทั้งนี้ จะบูรณาการร่วมกับกระทรวงคมนาคม กรมการขนส่งทางบก และสถานีขนส่งต่าง ๆ จะมีจุดตรวจ ATK ให้ประชาชนได้รับการตรวจประเมินตนเองและคัดกรอง โดยเป็นทั้งมาตรการอำนวยความสะดวก และการขอความร่วมมือ โดยผู้ที่มีภาวะเสี่ยงสามารถรับการบริการที่จุดตรวจได้ รวมถึงการเสนอเรื่องเข้าที่ประชุมศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ (ศบค.) ในวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕ กระทรวงวัฒนธรรมรายงานต่อศูนย์ปฏิบัติการศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ (ศบค.) และประสานกับเลขานุการสภาพความมั่นคงแห่งชาติเพื่อบรรจุเป็นวาระเพื่อทราบหลังจากที่ได้รับแนวทางครั้งก่อน โดยครั้งนี้จะเป็นการรายงานให้ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - ๑๙ (ศบค.) ทราบก่อน และจะเสนอเป็นวาระเข้าที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมในโอกาสถัดไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๔ การจัดงาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๔๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์”

นางยุพา ทวีวัฒนกิจวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการรายงานว่า กระทรวงวัฒนธรรม ได้กำหนดจัดงาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๔๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๔ เมษายน ๒๕๖๕ ณ บริเวณพื้นที่รอบเกาะรัตนโกสินทร์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายให้ศูนย์สถาบันชาติ ศาสนा พระมหากษัตริย์และมอบหมายให้กระทรวงวัฒนธรรมบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จัดงานขึ้นเพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ปรมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี รวมถึงสมเด็จพระบูรพาภกษัตริยาธิราชทุกพระองค์แห่งราชวงศ์จักรี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๒๔๐ ปีแห่งการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ศิลปะและวัฒนธรรมของกรุงรัตนโกสินทร์นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เพื่อนำรักษสืบสานมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติและเกิดการสร้างงานสร้างรายได้สู่ชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกรุงเทพมหานคร โดยขออนุญาตให้ นายกฤษฎา คงคincinnท รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้ช่วยเลขาธุการรายงานวาระดังกล่าวเพิ่มเติม

นายกฤษฎา คงคincinnท รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้ช่วยเลขาธุการ รายงานว่า การจัดงาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๔๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” แบ่งการจัดกิจกรรมเป็น ๕ พื้นที่ รอบเกาะรัตนโกสินทร์ ได้แก่ (๑) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร (๒) โรงพยาบาลแห่งชาติ ๓) สวนสันติชัยปราการ

๔) หอนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ ๕) หอศิลป์ร่วมสมัยราชดำเนิน ๖) วัดประยุรวงศาวาสวาริหาร ๗) ศาลาเฉลิมกรุง ๘) วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมมหาวิหาร และ ๙) ศาลาหลักเมือง ทั้งนี้ กำหนดการสำคัญจะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐ น. พิธีบวงสรวงเทพยดา ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๙.๐๐ น. พิธีเปิดงาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๕๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” โดยมีกิจกรรมสืบสมบัตินุภูมิ ชุด “ใต้ร่มฉัตรนฤบดินทร์ รัตนโกสินทร์ ๒๕๐ ปี” การแสดงศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ การสาธิตอาหาร เปิดตัวรับสำรับไทย ตลาดย้อนยุค รวมทั้งชมพิธรัตน์ยามค่ำ นอกจากนั้น มีพิธีบำเพ็ญกุศล ซึ่งถวายสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช และพิธีตักบาตรพระสงฆ์ จำนวน ๙๙ รูป ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕ และปีนี้เป็นปีที่พิเศษที่จะมีงานเพิ่มขึ้นที่วัดประยุรวงศาวาสวาริหาร ในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๙.๐๐ น. พิธีเปิดงาน “เที่ยวงานวัด ท่องวิถีกินชุมชน” นอกจากนั้น วัดในบริเวณเส้นทางรอบกรุงรัตนโกสินทร์ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปสักการะ ขอพรเสริมสิริมงคล อาที วัดบวรนิเวศวาริหาร วัดชนะสงครามราชวรมมหาวิหาร วัดสะเกตราชวรมมหาวิหาร วัดราชนัดดารามวิหาร วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม และวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม เป็นต้น จึงนำเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

ที่ประชุมได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

นางรุづะปานีย อาจารววงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ตามข้อมูล ในเอกสารหน้า ๓๙ มีการจัดรถจากองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ในการเยี่ยมชมจุดต่าง ๆ จำนวน ๑๙ แห่ง ทั้งนี้ แห่งสุดท้ายคือวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ซึ่งสถานที่ที่อยู่ถัดไปคือมีวิเชียรสยาม ขอเสนอแนะว่าหากกำหนดจุดเยี่ยมชมที่มีวิเชียรสยามด้วยจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ ขอนำเสนอเพื่อประกอบการพิจารณา

นายยุพา ทวีวัฒนกิจบรร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ กล่าวว่า กระทรวงวัฒนธรรมได้เชิญผู้แทนจากมีวิเชียรสยามเข้าร่วมประชุม ซึ่งทางมีวิเชียรสยามแจ้งว่า ช่วงเวลาดังกล่าว มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับกรุงรัตนโกสินทร์อยู่แล้ว ขณะนี้กระทรวงวัฒนธรรมได้รับความกรุณา จากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ในการจัดรถรับ - ส่ง รอบเกาะรัตนโกสินทร์ ซึ่งจะรับผู้ที่เดินทาง เข้าสักการะวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) ไปที่ศาลาเฉลิมกรุงเพื่อรับชมการแสดง ทั้งนี้ ขออนุญาตให้นางนฤมล ล้อมทอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้รายละเอียดเพิ่มเติมเรื่องการจัดกิจกรรมในช่วงเวลาดังกล่าว

นางนฤมล ล้อมทอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า ในส่วนของการจัดกิจกรรม ที่ศาลาเฉลิมกรุงและหอนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ เนื่องจากมีรถรางให้บริการระหว่างวัดพระศรีรัตนศาสดาราม (วัดพระแก้ว) กับศาลาเฉลิมกรุงอยู่แล้ว ดังนั้นในช่วงการจัดงาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๕๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” จะมีรถรางรับ - ส่งจากสนามหลวง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร สวนสันติชัยปราการ และส่งที่ศาลาเฉลิมกรุง เพื่อรับชมการแสดงประมาณ ๒๕ นาที หลังการแสดงจบแล้ว รถรางจะวนไปที่หอนิทรรศน์รัตนโกสินทร์ โดยวิ่งตามเส้นทางที่มีการจัดงานอยู่ตลอด จำนวน ๔ คัน และจะมีเจ้าหน้าที่บนรถบรรยายให้ความรู้และคำแนะนำสถานที่ต่าง ๆ ตลอดการจัดงาน ทั้งนี้ จะมีรถจากองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ มาสนับสนุนเพิ่มเติม

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า วัดประยุรวงศาวาสวาริหาร เป็นจุดเยี่ยมชมแห่งเดียวที่อยู่ฝั่งธนบุรี ซึ่งการจัดกิจกรรมเยี่ยมชมสามารถดำเนินการได้โดยสะดวกหรือไม่ เนื่องจากเป็นการขยายเส้นทางการเดินรถออกไป เนื่องจากสถานที่อื่น ๆ ที่ได้จัดไว้อยู่ริเวณฝั่งกรุงรัตนโกสินทร์ทั้งหมด

/นายยุพา...

นางยุพา ทวีวัฒนกิจвар ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ กล่าวว่า ในส่วนนี้กระทรวงวัฒนธรรมได้หารือในที่ประชุม โดยจุดเยี่ยมชมวัดประยุรวงศาวาสวาริหาร อาจจะเป็นจุดที่ไม่มีรถบรรทุก - ส่ง โดยรถรางจะวิ่งเฉพาะพื้นที่รอบเกาะกรุงรัตนโกสินทร์ด้านในเท่านั้น ทั้งนี้ ขอเพิ่มเติมรายละเอียดในระเบียบวาระ ๓.๔ การจัดงาน “ใต้ร่มพระบารมี ๒๕๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” ปีนี้นับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างที่สุดที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระบรมราชโภคเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุราพิมลลักษณ พระบรมราชินี จะเสด็จ ณ วัดสะระเกศ ราชวรมหาวิหาร ในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๗.๐๐ น. ซึ่งสำนักพระราชวังได้มีหนังสือตอบกลับมาที่ กระทรวงวัฒนธรรมเรียบร้อยแล้ว โดยเป็นการเดินทางมายังวัดบูรพามหากษัตริย์ทุกๆ พระองค์ และประกอบพิธีทางศาสนา

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๕ ผลการดำเนินงานโครงการการแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยนานาชาติ Thailand Biennale, Korat 2021

นางยุพา ทวีวัฒนกิจвар ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ กล่าวว่า ในวาระนี้ ขออนุญาตให้ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเป็นผู้รายงาน

นายไกวิทย์ พากมาศ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กล่าวรายงาน ผลการดำเนินงานโครงการการแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยนานาชาติ Thailand Biennale, Korat 2021 ระหว่างวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ว่ามีแนวคิดการจัดงาน คือ เชิ่ง...สิน ถินย่าโม พื้นที่การจัดงานประกอบด้วย อำเภอเมืองนครราชสีมา อำเภอพิมาย และอำเภอปากช่อง ศิลปินที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๓ ราย จาก ๒๕ ประเทศ เป็นศิลปินไทย จำนวน ๑๒ ราย และศิลปินต่างประเทศ จำนวน ๔๑ คน ผลงานทั้งหมด ๕๓ ชิ้น พิธีเปิดงานเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ หอศิลป์พิมาย โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิด และมีนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และปลัดกระทรวงวัฒนธรรม รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาเข้าร่วมงาน เวลา ๑๙.๐๐ น. มีการเฉลิมฉลอง ณ อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา และถ่ายทอดสัญญาณไปที่อำเภอพิมาย ระหว่างการจัดงานมีกิจกรรมเสวนากتابด้านวิชาการ ในวันเสาร์ที่ ๑๗ และวันอาทิตย์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีการประชาสัมพันธ์โครงการผ่านทั้งสื่อกระแสหลัก สื่อออนไลน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ ถึงเสร็จสิ้นโครงการเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ มีนักท่องเที่ยวเข้าชมงานมากกว่า ๓๕๐,๐๐๐ คน สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่มากกว่า ๒,๗๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองพันเจ็ดร้อยล้านบาทถ้วน) เด็กและเยาวชนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้มากกว่า ๒๐,๐๐๐ คน เมื่อสิ้นสุดงานที่จังหวัดนครราชสีมาได้มีการส่งมอบธงสัญลักษณ์ให้กับจังหวัดเชียงราย เจ้าภาพครั้งต่อไป ในวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในการมอบธงสัญลักษณ์ให้กับจังหวัดเชียงราย ณ ตึกภักดีบดินทร์ ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และปลัดกระทรวงวัฒนธรรมเป็นเจ้าภาพในการส่งต่อองค์จังหวัดนครราชสีมาให้กับจังหวัดเชียงราย ณ ศูนย์การค้าเทอร์มินอล ๒๑ โคราช ในกรณี สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ขอนำเสนอวิดีทัศน์เป็นการสรุปสาระสำคัญ นำเรียนที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

**นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ สอบกามเพิ่มเติมว่า
รายได้จากการจัดงานมากกว่า ๒,๗๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองพันเจ็ดร้อยล้านบาทถ้วน) มาจากส่วนใด**

**นายโภวิท พกามาศ ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ก่อว่าว่า
เป็นภาพรวมของรายได้ที่เข้าสู่จังหวัดนครราชสีมา จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในช่วง ๓ เดือน
ที่ดำเนินการจัดงาน**

**นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการ
กล่าวเพิ่มเติมว่า ใน การจัดงาน Thailand Biennale, Korat 2021 กระทรวงวัฒนธรรมได้มีการประสานกับ
หน่วยงานที่ดูแลเรื่องงานศิลปะที่จัดแสดงถาวรครั้งนี้ เจ้าภาพในแต่ละพื้นที่ที่ดำเนินการติดตั้งงานศิลปะรับ
หน้าที่ดูแล ผลงานศิลปะที่สร้างขึ้นจากการจัดงานให้จัดแสดงถาวร โดยจะมีการบำรุงรักษาให้อยู่ในพื้นที่นั้น
ต่อไป และถือเป็นแนวทางในการจัดงาน Thailand Biennale ทุกครั้ง ขณะนี้สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
อยู่ระหว่างการเตรียมการสำหรับการจัดงาน Thailand Biennale ที่จังหวัดเชียงรายต่อไป**

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕

เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ
นางยุพา ทวีวัฒนະกิจบรร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ
 รายงานต่อที่ประชุมถึงความเป็นมาของการเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปิน
 แห่งชาติว่า สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕
 เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติให้คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
 สาขาวรรณศิลป์ และสาขาวัฒนศิลป์แสดง รวม ๓ คณะ ทบทวนการสรรหาและคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ
 ให้เป็นไปตามแนวทางตามมติคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่
 ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมได้มีมติให้กำหนดจำนวนศิลปินแห่งชาติ ให้มีจำนวนไม่เกิน ๑๒ คน แบ่งเป็น
 สาขาทัศนศิลป์ ไม่เกิน ๔ คน สาขาวรรณศิลป์ ไม่เกิน ๒ คน และสาขาวัฒนศิลป์การแสดง ไม่เกิน ๖ คน โดยในการ
 เสนอรายชื่อเพื่อให้คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติพิจารณานั้น กำหนดให้
 คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติในแต่ละสาขา พิจารณาผู้ผ่านการคัดเลือกเพิ่ม สาขาละ ๑ คน โดยให้
 เรียงตามลำดับความเหมาะสมจากมากไปน้อยเพื่อเสนอต่อที่ประชุม แต่ในคราวประชุมคณะกรรมการ
 อำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ คณะกรรมการคัดเลือก
 ศิลปินแห่งชาติทั้ง ๓ คณะ ได้มีการเสนอรายชื่อไม่เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือก
 ศิลปินแห่งชาติกำหนด ดังนั้น จึงให้มีการทบทวนการสรรหาการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ โดยฝ่ายเลขานุการ
 คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกศิลปินแห่งชาตินั้น
 ไม่ได้มีสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ แต่มีหน้าที่กลั่นกรองคัดเลือกตามที่คณะกรรมการ
 คัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้นำเสนอ ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ จึงได้
 มีมติเห็นควรให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ จากเดิม มีหน้าที่
 กลั่นกรองผลการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติตามที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติเสนอ แก้ไขเป็น
 มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรองและคัดเลือกผู้ที่สมควรได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ
 ตามที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้เสนอรายชื่อ

/ในกรณี...

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเสนอที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติพิจารณา ใน ๒ แนวทาง คือ (๑) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ตามคำสั่ง คือ กลั่นกรองผลการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ หากไม่มีการปรับแก้หมายความว่า ได้ให้อำนาจของคณะกรรมการอำนวยการ อำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ในการที่จะพิจารณาตามกรอบแนวทางที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาตินำเสนอ เช่น ศิลปินแห่งชาติ สาขาหัตถศิลป์ ๕ คน ก็ให้นำเสนอมา ๕ คน เพื่อให้คณะกรรมการอำนวยการ อำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติพิจารณา และ (๒) ให้มีการแก้ไขอำนาจหน้าที่ตามที่ ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอ คือ จากเดิม มีหน้าที่กลั่นกรองผลการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติตามที่ คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติเสนอ แก้ไขเป็น มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรองและคัดเลือกผู้ที่สมควรได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้เสนอรายชื่อ

ที่ประชุมได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

นางรูžeปานิย์ ออาจารวงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า การทำงานในรูปของคณะกรรมการนั้น อำนาจในการตัดสินใจจะอยู่ที่คณะกรรมการ ส่วนคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ จะเป็นผู้คัดเลือกแล้วนำเสนอด้วยคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ แล้วคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ จะเป็นผู้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ถ้าจะเพิ่มอำนาจหน้าที่ขอเสนอเพิ่มอำนาจหน้าที่กลั่นกรองและคัดเลือก

นางยุพา ทวีพันธุ์กิจบรรพต ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ กล่าวว่า ในอำนาจหน้าที่เดิมของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ คือ กลั่นกรองรายชื่อ ตามที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติทั้ง ๓ คณะเสนอ แต่เนื่องจากทางฝ่ายกฎหมายกรมส่งเสริมวัฒนธรรมตีความคำว่ากลั่นกรอง หมายความว่าคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติไม่มีสิทธิ์ ที่จะเสนอรายชื่อ หมายถึง ถ้าหากตั้งจำนวนศิลปินแห่งชาติไว้ที่ ๕ คน ทางฝ่ายคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติก็จะเสนอมาแค่ ๕ คน แต่อนุกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้เลือกเห็นถึงปัญหา บางประการว่าในแต่ละปี คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาตินำเสนอรายชื่อมา แล้วคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติมีหน้าที่เพียงเเครับรอง ดังนั้น เพื่อเพิ่มอำนาจให้กับคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ จึงให้เพิ่มรายชื่อสาขละ ๑ คน ถ้าตัวความคำว่ากลั่นกรองผลการพิจารณา ตามรายชื่อที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติแต่ละด้านนำเสนอ ซึ่งที่จริงข้อความตรงนี้ครอบคลุมแล้ว แต่เนื่องจากทางกรมส่งเสริมวัฒนธรรมแจ้งว่า คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติไม่ได้มีอำนาจส่วนนั้น จึงเสนอที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติว่า คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติมีสิทธิ์ในการที่จะเสนอรายชื่อ เพราะได้กำหนดอำนาจหน้าที่ไปว่า “กำหนดแนวทาง” ดังนั้น คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้กำหนดแนวทางให้เพิ่มรายชื่อ ๑ รายชื่อ เพื่อนำเสนอ กับคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ให้มีสิทธิ์พิจารณาคัดเลือก

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า ในสมัยที่ได้ดำรงตำแหน่ง ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ได้เคยเป็นประธานอนุกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ที่ผ่านมาถือว่า กรรมการมี ๓ ระดับ คือ ตั้งแต่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ มาถึงคณะกรรมการอำนวยการ คัดเลือกศิลปินแห่งชาติ จนถึงคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เพราะฉะนั้น กรรมการชุดแรกจะดำเนินการสรรหารายชื่อมาเสนอคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ซึ่งในชุดคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาตินั้น ในการกลั่นกรองถ้าหากไม่เห็นด้วยก็ให้มีการส่งคืนไปได้ เพื่อให้คณะกรรมการ

คัดเลือกศิลปินแห่งชาติไปพิจารณาใหม่ เพราะจะนั่นการกลั่นกรองต้องตีความหมายให้ดี สมมติว่าไม่สามารถที่จะปรับเปลี่ยนหรือแก้ไขอะไรได้ คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติจะเป็นแค่ทางผ่าน สุคณธกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ คำว่ากลั่นกรองถ้าให้ความหมายชัดเจนจะดีมาก และบทบาทของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติซึ่งปลดกระทรวงเป็นประธาน ต้องสามารถพิจารณาเพิ่มเติมหรือส่งคืนได้

นางปริศนา พงษ์หัดศิริกุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ก่าว่าว่า การปรับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ปกติอนุกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติจะคัดเลือกมาเพื่อสำรอง คือ หากต้องคัดเลือกมาจำนวน ๒ คน ก็อาจจะคัดเลือกมาจำนวน ๓ คน เมื่อมีถึงคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติประชุมกันอาจจะคัดเลือกลำดับที่ ๑ อันดับที่ ๒ ตามที่อนุกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติเสนอขึ้นมา หรืออาจจะเป็นลำดับที่ ๑ ลำดับที่ ๒ และลำดับที่ ๓ แต่ถ้าพิจารณาแล้วทั้ง ๓ คนสมควรที่จะได้รับการคัดเลือกทั้งหมด คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติอาจจะเลือก ลำดับที่ ๑ ลำดับที่ ๒ และลำดับที่ ๓ ขึ้นมา โดยโอกาสการพิจารณาเป็นของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ไม่จำเป็นต้องเห็นชอบตามคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติทั้งหมด แต่ว่าอาจจะมีที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติสำรองไว้ให้นำขึ้นมาพิจารณาเป็น ๓ คนด้วย ซึ่งควรจะให้โอกาสคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติมีโอกาสในการพิจารณาด้วย หรืออนุกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติเสนอ ๒ คน แต่คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติเห็นว่าปีนี้พิจารณาเหมาะสมแค่ ๑ คน ก็คัดเลือกแค่เพียง ๑ คน

นางยุพา ทวีวนะกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ ก่าว่าว่า คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติก็มีความเห็นเช่นนั้น แต่ฝ่ายกฎหมายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม แจ้งว่า อำนาจหน้าที่ตามที่ปรากฏตาม ข้อ ๑.๒ หน้าที่และอำนาจ เป็นของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ข้อ ๑.๒.๑ กำหนดแนวทางการสรุหาราและคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้กำหนดแนวทางให้เสนอรายชื่อในแต่ละด้าน และสำรองรายชื่ออีก ๑ คน เช่น ด้านละ ๒ คน ก็เสนอรายชื่อเป็น ๒ คน บวกเพิ่มเติม ๑ คน เป็นต้น แต่พอผลการคัดเลือกนำเสนอไปที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ทางฝ่ายกฎหมายกรมส่งเสริมวัฒนธรรมให้ความเห็นและแจ้งประธานคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติแต่ละคนว่า คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติไม่มีอำนาจพิจารณาว่าจะเลือกใคร แต่ถ้ากำหนดมาแค่ ๒ คน ก็คือเสนอมาแค่ ๒ คน จะเสนอมาเป็น ๒ คน และเพิ่มอีก ๑ คน ไม่ได้ ดังนั้น จึงเป็นที่มาของการเสนอวาระเข้าที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ถ้าที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเห็นว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติครอบคลุมแล้ว ในข้อ ๑.๒.๒ กลั่นกรองผลการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ก็ให้นำเสนอเกินมาอีก ๑ คน เท่านั้น ถ้าเห็นชอบคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ จะได้ดำเนินการโดยไม่ต้องเพิ่มอำนาจหน้าที่ต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

นางฐูษะปาณี อาจารวงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ก่าว่าว่า การพิจารณาเรื่องของหน้าที่และอำนาจ ในข้อ ๑.๒.๑ คณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติมีหน้าที่กำหนดแนวทาง และหลักเกณฑ์ ต่อมาข้อ ๑.๒.๒ หลังจากดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๑.๒.๑ แล้วคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ กลั่นกรองแล้วจะคัดเลือกได้หรือไม่ ในประเด็นนี้เห็นด้วยกับฝ่ายกฎหมายของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ถ้ามีคำว่ากลั่นกรองและคัดเลือกจะมีความชัดเจน และเห็นด้วยที่จะเพิ่มอำนาจหน้าที่ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอมา

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ แจ้งว่า เนื่องจาก ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติที่ ๒/๒๕๖๕ เรื่อง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๕ นำเสนอให้กรรมการได้พิจารณาแล้ว ขอให้ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ เสนอข้อความที่เหมาะสมว่าจะแก้ไขข้อความใด และแก้ไขเป็นอย่างไร

นางยุพา ทวีวัฒนกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ เสนอที่ประชุมพิจารณาแก้ไขข้อความในข้อ ๑.๒.๒ จากเดิม ข้อ ๑.๒.๒ กลั่นกรองผลการคัดเลือกศิลปิน แห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติเสนอ แก้ไขเป็น ข้อ ๑.๒.๒ พิจารณากลั่นกรอง และคัดเลือก ผู้ที่สมควรได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้นำเสนอรายชื่อ

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ เห็นชอบตามที่ ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอข้อความในส่วนของหน้าที่ “พิจารณากลั่นกรอง และคัดเลือก” เพื่อให้เกิดความชัดเจน มากยิ่งขึ้น และขอสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับระยะเวลาการดำเนินการดำเนินการต่อไป ที่จัดตั้งขึ้น ว่ามีวาระในการดำเนินการดำเนินการต่อไป

นางยุพา ทวีวัฒนกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ แจ้งที่ประชุมว่า คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติและคณะกรรมการคัดเลือก ศิลปินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๕ ตามคำสั่งจะปฏิบัติหน้าที่จนถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ แจ้งที่ประชุมเพิ่มเติมว่า เมื่อคร่าวระแล้วก็จะดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ ซึ่งอาจจะมีการแก้ไข ปรับปรุง เปเลี่ยนแปลง ตัวบุคคล ทั้งบุคคลที่ดำเนินการต่อไปนี้ หรือว่าบุคคลที่มีปัญหาไม่สามารถดำเนินการต่อไป ในส่วนนี้ ขอให้ดำเนินการปรับอ่านจากหน้าที่ให้มีความชัดเจนก่อน ทั้งนี้ จะดำเนินการจัดทำเป็นคำสั่งใหม่หรือจะดำเนินการอย่างไร

นางยุพา ทวีวัฒนกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ แจ้งที่ประชุมว่า ขออนุญาตดำเนินการจัดทำคำสั่งเสนอลงนามใหม่

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ รับทราบ ทั้งนี้ ขอให้ ฝ่ายกฎหมายช่วยพิจารณาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติและคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติตัวย

นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า ขอสรุปดังนี้ ที่ประชุม ดังนี้ ที่ประชุมเห็นชอบและให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ดำเนินการจัดทำคำสั่งเสนอประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติลงนาม โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติเห็นชอบอีกครั้ง

มติที่ประชุม เห็นชอบ และมอบฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เห็นชอบในหลักการให้ดำเนินการปรับแก้ไขหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติมากขึ้น

๒) เห็นชอบให้ปรับแก้ไขหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ข้อที่ ๑.๒.๒ ดังนี้

จากเดิม ๑.๒.๒ กลั่นกรองผลการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติเสนอ

แก้ไขเป็น ๑.๒.๒ พิจารณากลั่นกรอง และคัดเลือก ผู้ที่สมควรได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ ตามที่คณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติได้นำเสนอรายชื่อ

๓) มอบกรมส่งเสริมวัฒนธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ และคณะกรรมการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ทั้ง ๓ คนจะ จัดทำคำสั่งฯ แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกศิลปินแห่งชาติ ตามมติที่ประชุมเสนอประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติลงนามเพื่อให้การคัดเลือกศิลปินแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๔) คำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจตามข้อ ๓ ให้กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ตรวจสอบความถูกต้องก่อนเสนอประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติลงนาม

๔.๒ การกำหนดวันผ้าไทยแห่งชาติ วันที่ ๑๙ สิงหาคม

นางยุพา ทวีวนัน KG จิบัวร์ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการกล่าวว่า ขออนุญาตให้นายชัยพล สุขเอี่ยม ผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นผู้รายงานวาระนี้ต่อที่ประชุม

นายชัยพล สุขเอี่ยม ผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม รายงานต่อที่ประชุมว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงมีพระวิริยอุตสาหะ ปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการส่งเสริมเรื่อง “ผ้าไทย” เป็นที่ประจักษ์มายาวนาน จากสิ่งทอท่องถินที่สูญหายไปให้กลับมาได้รับความนิยมจากประชาชนอีกครั้ง ทรงพระกรุณ้าโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อเป็นการสร้างอาชีพสร้างรายได้นำไปสู่คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนตลอดจนเพื่อนรักษศิลปวัฒนธรรมไว้เป็นมรดกของชาติ ทรงเป็นผู้นำการใช้ผ้าไทยด้วยพระองค์เอง ทรงสนับสนุนให้คนไทยแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง โดยพระราชทานคำแนะนำให้รักษาลวดลายผ้าทอ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น ทรงมีพระวิสัยทัศน์ กว้างไกล ยกระดับผ้าไทยให้มีความโดดเด่นและมีชื่อเสียงในเวทีโลก อีกทั้งพระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งพิพิธภัณฑ์ผ้า ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ด้วยมีพระราชประสงค์ให้ประชาชนเรียนรู้ประวัติศาสตร์เครื่องแต่งกายของคนไทยและผ้าไทย

เนื่องในโอกาสทางมูลนิธิพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕ รัฐบาลจึงมีนโยบายจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับโครงการและพระราชกรณียกิจด้านต่าง ๆ เพื่อให้เยาวชนนักเรียน นักศึกษา และประชาชน ได้ศึกษาทำความรู้จักจากการต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนา สร้างความเจริญรุ่งเรืองและความผาสุกให้กับประชาชนชาวไทย ในกรณี เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาริคุณ แสดงออกถึงความจงรักภักดี รัฐบาลจึงกำหนดจัดกิจกรรมและโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ สองคล้องกับโครงการต่าง ๆ ของพระองค์ เพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอด ขยายผลให้เจริญเติบโต เกิดผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปอย่างสมพระเกียรติ ทุกประการ และกระทรวงวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้เป็นหน่วยงานหลักในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย โดยมีนโยบายในการส่งเสริม สืบสาน รักษาต่อยอด และอนุรักษ์ผ้าไทย ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติของประเทศไทย รณรงค์ให้คนไทยโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ตระหนักรถึงคุณค่า

และหันมานิยมส่วนใส่ผ้าไทยเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและชุมชน เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก ของชุมชนและพัฒนาประเทคโนโลยีอย่างยั่งยืนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ ขอเรียนว่า การกำหนดวันผ้าไทยแห่งชาติ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี มีหลักการ เหตุผล และสาระสำคัญเพื่อเฉลิมพระเกียรติและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงอนุรักษ์ ส่งเสริม สืบสานผ้าไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ ของชาติ สืบสานพระราชปณิธาน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสทรงครองราช位 ๕๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยการอนุรักษ์ ส่งเสริม เพย์แพร์ภูมิปัญญาผ้าไทยอันล้ำค่าให้ดำรงอยู่เป็นความภาคภูมิใจของคนไทยและเป็นที่ชื่นชมของนานาประเทศ ทั่วโลก อีกทั้งเป็นการเชิดชูอัตลักษณ์คุณค่าผ้าท้องถิ่น เพย์แพร์ประชาสัมพันธ์ให้เกิดความนิยมในการแต่งกาย ผ้าไทย แก่เยาวชนและประชาชนทุกเพศทุกวัย รวมใส่ผ้าไทยเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ชุมชนผู้ผลิตผ้าไทย ผู้ประกอบการจำหน่ายผ้าไทยและผู้อุปโภคแบบตัดเย็บเครื่องแต่งกาย เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ เสริมสร้าง ความเข้มแข็งในชุมชน นับเป็นการส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน ในกรณี สำนักงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม จึงได้พิจารณาเสนอให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ โดยมี ข้อเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมสร้างการรับรู้และน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงพระวิริยอุตสาหะปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการส่งเสริม นรดภูมิปัญญา “ผ้าไทย” มิให้สูญหายไปจากประเทศไทย และทรงมีพระวิสัยทัศน์กว้างไกลยกระดับผ้าไทยให้มี ความโดดเด่นสร้างชื่อเสียงไปนานาประเทศ ดังนี้

(๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย โดยขอความร่วมมือข้าราชการ ประชาชน และเยาวชน รวมถึงภาคเอกชน แต่งกายด้วยผ้าไทยตามความเหมาะสมของท้องถิ่น อย่างน้อย สัปดาห์ละ ๒ วัน และตามวาระโอกาสส่วนสำคัญต่าง ๆ

(๒) การจัดงานการเสวนาระชุมวิชาการ การจัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับผ้าไทยให้แก่นักเรียน นักศึกษา ตลอดจนประชาชน

(๓) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ สื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ในช่องต่าง ๆ โดยนำเสนอ เนื้อหาสาระ และข้อมูลเกี่ยวกับผ้าไทยพื้นเมือง เพื่อสร้างค่านิยมและตระหนักรู้ในการรักษาครรลองและจิตสำนึก ภูมิปัญญาผ้าไทยเผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไป

(๔) สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ดำเนินการ ส่งเสริมด้านการค้าและการส่งออกผ้าไทย อาทิ ชุมชน วิสาหกิจชุมชน SME บริษัทอุตสาหกรรมฯ ฯ

(๕) พัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาผ้าไทยด้วยนวัตกรรมการอุปกรณ์และผลิตภัณฑ์ และการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ผ้าไทยเป็นสินค้าต่าง ๆ เพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทางเศรษฐกิจ

(๖) นำขัตติยัตถุ์ผ้าไทยของแต่ละจังหวัด แต่ละชุมชน มาเชื่อมโยงกับการส่งเสริม เส้นทางการท่องเที่ยวภายในประเทศ

(๗) ประกาศยกย่องหน่วยงาน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่ส่งเสริมผ้าไทยในมิติต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๘) ส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการอนุรักษ์ และพัฒนาผ้าไทย ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับการสืบคันข้อมูลเกี่ยวกับผ้าไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและเห็นชอบในหลักการกำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมได้พิจารณาและมีความเห็น ดังนี้

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า มีคำถาม ในเบื้องต้น คือ ข้อแรกคาว่า “ผ้าไทย” มีนิยามว่าอย่างไร หมายถึงผ้าที่ผลิต ถัก ทอ ขึ้นในประเทศไทย หรือผ้าลายไทย เพราะว่าผ้าไทยน่าจะไม่ได้หมายถึงผ้าไหมเพียงอย่างเดียว ส่วนนี้ต้องให้คำนิยามที่ชัดเจน เพราะเมื่อเสนอ เข้าที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรีจะถูกซักถามในส่วนนี้ ข้อที่สอง เหตุผลในการเลือกกำหนดวันผ้าไทยเป็นวันที่ ๑๒ สิงหาคม และข้อที่สาม ยกตัวอย่างการกำหนดวันผ้าประจำชาติของต่างประเทศว่าเคยมีการดำเนินการ ในลักษณะนี้หรือไม่อย่างไร เนื่องจากสามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงเทียบเคียงประกอบการจัดทำข้อมูลได้

นายวิระ โรจน์พจนรัตน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม ดังนี้

(๑) เรื่องผ้าไทยในความคิดเห็นส่วนตัว คือ ผ้าที่มีการผลิต ถักทอ ในประเทศไทย ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าพื้นเมือง ผ้าชนเผ่า ทั้งนี้ หากจะให้คำจำกัดความที่ถูกต้อง เห็นควร ให้นักวิชาการที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับผ้ามาให้คำจำกัดความ

(๒) เหตุผลที่กำหนดเป็นวันที่ ๑๒ สิงหาคม เนื่องจากได้มีการเสนอเรื่องผ้าไทย เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในที่ประชุม อนุกรรมการจัดทำสารคดีโทรทัศน์เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวันสำคัญของพระมหาภัตtriy และพระบรมวงศานุวงศ์ ของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็น ประธานคณะกรรมการฯ โดยที่ประชุมเห็นว่าเนื่องจากอยู่ระหว่างจัดทำวีดิทัศน์และพิจารณาบทวีดิทัศน์ จึงได้เสนอว่าเห็นควรดำเนินการเกี่ยวกับการเฉลิมพระเกียรติในเรื่องนี้ โดยเสนอให้มอบหมายกระทรวง วัฒนธรรม ทั้งนี้ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ ให้ข้อเสนอว่าให้นำเรื่องนี้ปรึกษา กับท่านผู้หญิงจรุงจิตต์ ทีฆะระ ซึ่งได้ปรึกษาในประเด็นการกำหนดวัน ท่านผู้หญิงจรุงจิตต์ ทีฆะระ ให้ความเห็นว่า การกำหนดวันผ้าไทยเป็นวันที่ ๑๒ สิงหาคมนั้น เหมาะสมที่สุด ประชาชนสามารถจดจำได้ เพราะเป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษา สำหรับตัวอย่างวันผ้าของต่างประเทศนั้น มีตัวอย่างของการประกาศวันผ้า นาติกแห่งชาติของประเทศไทยอันโดยนิเสีย วันที่ ๒ ตุลาคม ซึ่งเป็นวันที่ยูเนสโกประกาศยกย่องให้ผ้านาติกของ อินโดนีเซียเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประเทศไทยอันโดยนิเสียได้เลือกให้ เป็นวันผ้านาติกแห่งชาติ ซึ่งจะมีการรณรงค์และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทุกปี

นอกจากนี้ยังมีประเทศไทย ๑ ที่ได้เสนอผ้าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ของมนุษยชาติ มีจำนวนกว่า ๔๑ รายการ ในบางประเทศมีจำนวน ๓ รายการ โดยใช้คำว่า “สิงห์” ซึ่งจะรวมถึงผ้าทอ ทั้งการทอพร้อมและการทอเลือ แต่ในภูมิภาคอาเซียน สามารถจำแนกรายการสิงห์ได้ จำนวน ๘ รายการ ดังนี้ (๑) ชุดประจำชาติทอมือ ประเทศไทยเลเซีย (๒) การทอผ้าดั้งเดิม ประเทศไทยบังคลาเทศ (๓) ผ้านาติก ประเทศไทยอินโดนีเซีย (๔) เทคนิคการทอเส้นใยลายมิอะ ประเทศไทยญี่ปุ่น (๕) การทอผ้าปักแบบนานจิง สาธารณรัฐประชาชนจีน (๖) การทอผ้า สาธารณรัฐเกาหลี (๗) การทอผ้าไหม ประเทศไทยญี่ปุ่น (๘) การทอผ้า พื้นเมือง สาธารณรัฐประชาชนจีน - เกาหลี และ (๙) การเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหม สาธารณรัฐ ประชาชนจีน ซึ่งในต่างประเทศนั้นก็เริ่มมีการตีตัวในเรื่องนี้เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ เมื่อประกาศให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม เป็นวันผ้าไทยแล้ว สิ่งที่เห็นสมควร ดำเนินการต่อไป คือ มอบหมายให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ดำเนินการเสนอผ้าไทยเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทาง วัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุสก์ต่อไป และยกตัวอย่างสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ได้เสนอเพื่อขึ้นทะเบียนแล้ว ในหลายรายการ ทั้งผ้าไหม ผ้าหอปักกิ่ง เพราะฉะนั้นจึงเห็นด้วยกับการนำเสนอในวาระนี้ และได้เสนอให้ จัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเกี่ยวกับผ้าไทย โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมเป็นกรรมการประกอบด้วย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ และมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ

ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และองค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมมือ กันในการสร้างรายได้ สร้างค่านิยม ความภาคภูมิใจและสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ

นายปรมาย ยาใจ อธิบดีกรมหม่อนไหม แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการ กล่าวว่า กรมหม่อนไหม มีภารกิจที่ดูแลงานทางด้านการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม การอนุรักษ์สืบสาน ภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของความเป็นไทย ผ้าไหมที่มีลวดลายอันวิจิตรงามให้อยู่คู่สังคมไทยอย่างยั่งยืน โดยเห็นด้วยกับกระทรวงวัฒนธรรม ที่จะกำหนดวันผ้าไทยแห่งชาติในวันที่ ๑๒ สิงหาคม เพื่อเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และกรมหม่อนไหม พร้อมที่จะสนับสนุน กิจกรรมของกระทรวงวัฒนธรรม เนื่องจากเป็นภารกิจหลักของกรมหม่อนไหมที่ดำเนินการอยู่แล้ว ทั้งนี้ เนื่องใน โอกาสสมหมายคลาสสิมพระราชบรมราชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ กรมหม่อนไหม ได้มีการจัดโครงการ เคลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ภายใต้หัวข้อ “สืบสาน ภูมิปัญญา พระมารดาแห่งใหม่ไทย” ซึ่งได้เตรียมจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติฯ ตลอดทั้งปี เพื่อสนองงาน ตามพระราชดำริ สนับสนุนการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริและพระราชกรณียกิจตามพระราชปณิธาน ให้คงอยู่ตลอดไป โดยดำเนินการ ๘ กิจกรรมหลัก ๒๔ โครงการย่อย และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่สอดคล้องกัน เช่น การรณรงค์สวมใส่ผ้าไหมเพื่อเฉลิมพระเนื่องในโอกาสสมหมายคลาสสิมพระราชบรมราชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ในวันอังคารและวันพุธสุดที่ และกิจกรรมรณรงค์สวมใส่ผ้าสีฟ้าตลอดทั้งเดือนสิงหาคม เป็นต้น

นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ช่วยราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ กล่าวว่า ในเรื่องผ้าไทยกระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการรณรงค์มาอย่างต่อเนื่อง เมื่อคราวที่ปลัดกระทรวงมหาดไทย ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการพัฒนา ชุมชนในขณะนั้น ได้รณรงค์ในบริบทของกรมการพัฒนาชุมชน ปัจจุบันได้มอบนโยบายถือปฏิบัติตามมติ ของคณะกรรมการรัฐมนตรี ให้มีการสวมใส่ผ้าไทยอย่างน้อยสักhardt ๒ วัน ในส่วนของวันจันทร์ให้แต่งชุดข้าราชการ ทั้งนี้ ในบางจังหวัดและหลายหน่วยงานก็มีการสวมใส่ผ้าไทยตลอดทั้งสักhardt

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ สอบถามว่า ผ้าไทยอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ผ้าไหม ส่วนราชการใดเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบดำเนินการส่งเสริมในขณะนี้

นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ช่วยราชการสำนักงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ กล่าวว่า ในส่วนของผ้าไทยอื่น ๆ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ได้ส่งเสริมผ้าลายขอ รวมถึง ผ้าพื้นเมืองต่าง ๆ ทั้งนี้ในการรณรงค์สวมใส่ผ้าไทยนั้นไม่ได้ระบุว่าให้ใส่ผ้าประเภทใด เพียงแต่ให้ปฏิบัติตามมติ คณะกรรมการรัฐมนตรี

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ สอบถามเพิ่มเติมว่า ในภารกิจของกรมหม่อนไหม ดูแลครอบคลุมถึงผ้าฝ้าย ผ้าพื้นเมือง และผ้าของชนกลุ่มน้อยหรือไม่

นายปรมาย ยาใจ อธิบดีกรมหม่อนไหม แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรรมการ กล่าวว่า กรมหม่อนไหม มีภารกิจดูแลเฉพาะผ้าไหม อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง กรมหม่อนไหม กำหนดว่าหลังจากครบกำหนด ๑๐ ปี ของการจัดตั้งกรมหม่อนไหม ให้มีภารกิจในการ ดำเนินการดูแลเส้นใยประเภทอื่นด้วย เช่น ผ้าฝ้าย เส้นไยกัญชง เส้นไยสับปะรด เป็นต้น ซึ่งในขณะนี้ อยู่ระหว่างบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการดำเนินการเกี่ยวกับเส้นใยประเภทอื่น ในการกิจ

ของกรมหมื่นใหม่นั้น อยู่ระหว่างพิจารณาโครงการต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการ การวิจัยในเรื่องเส้นใยต่าง ๆ รวมถึงงานที่จะดำเนินงานบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ๆ

**นายวิชณุ เครื่องงาน รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ สอบความเพิ่มเติมว่า
ขณะนี้กรมหมื่นใหม่ครบกำหนดการจัดตั้งหน่วยงานมา ก็ปีแล้ว**

**นายปราโมทย์ ยาใจ อธิบดีกรมหมื่นใหม่ แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรรมการ กล่าวว่า กรมหมื่นใหม่จัดตั้งครบ ๑๒ ปีแล้ว**

**นายวิชณุ เครื่องงาน รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ แจ้งว่า เทืนควรนำ
เส้นใยชนิดอื่น เช่น เส้นไอกัญชง มาพิจารณาดำเนินการด้วย ทั้งนี้ เรียนเชิญปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งมี
ประสบการณ์ในเรื่องนี้ เป็นผู้ให้ข้อมูลแก่ที่ประชุม**

**นายธีรวัฒน์ ประยูรศิทธิ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการ กล่าวว่า เทืนด้วย
กับประเด็นที่ประธานกรรมการ ได้พูดถึงการให้ความหมายหรือการบัญญัติความหมายของผ้าไทย เนื่องจาก
การดำเนินงานเรื่องผ้าจะใช้ความหมายตามที่ได้ให้คำจำกัดความไว้ ทั้งนี้ ดูจากในเว็บไซต์ www.google.com
การให้คำจำกัดความของ “ผ้าไทย” ไว้ว่า เป็นผ้าทอมีอุปกรณ์ที่ผลิตในประเทศไทย มีเอกลักษณ์ในแต่ละท้องถิ่น
รวมถึงมีรายละเอียดในเรื่องของเทคนิคการทำและลักษณะประเภทของสิ่งทอ ประกอบด้วย (๑) การทอใช้เงา
(๒) ผ้าที่ใช้ในราชสำนัก และ (๓) ผ้าที่ใช้ในพิธีทางศาสนา ซึ่งการทอใช้เงาก็จะเป็นการทอเพื่อใช้
ในชีวิตประจำวันและการทอเพื่อใช้ในงานพิธีต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเทืนควรกำหนดนิยามให้ชัดเจนสำหรับ
ประชาชนที่จะสอบถามเกี่ยวกับเรื่องวันผ้าไทยในระยะต่อไป เนื่องจากผ้าไทยโดยส่วนใหญ่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย
หรือชุดไทยที่ทำมาจากผ้าไหม ผ้าฝ้าย หรือผ้าอื่น ๆ ทั้งนี้ ในระยะหลังจะมีการดำเนินการเรื่องผ้าไทยจากเส้นใยอื่น ๆ
นอกจากผ้าไหม เช่น ไไฟ ผ้าดิบชวา เส้นไอกัญชงด้วย อย่างให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการให้คำนิยาม
เพื่อประกอบการนำเสนอเรื่องการกำหนดวันผ้าไทยแห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ต่อไป**

**นอกจากนี้ คณะกรรมการอำนวยการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ (OTOP)
ได้มีการพูดถึงผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับผ้าต่าง ๆ โดยมอบหมายกรรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการ
ดูแลในส่วนนี้ ซึ่งควรนำข้อมูลมาประมวลผลร่วมกัน**

**นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ช่วยราชการสำนักงาน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ กล่าวว่า ในส่วนของผ้าไทย ปลัดกระทรวง
มหาดไทย ได้เน้นผ้าที่เป็นงานฝีมือ (Handmade) ผ้าที่เป็นลักษณะของผ้าพิมพ์ลาย หรือผ้าที่อุกมาจาก
โรงงานจะไม่นเน้นมากนัก เนื่องจากไม่ได้สร้างรายได้ให้แก่ประชาชนโดยตรง โดยถือว่าผ้าที่พิมพ์ลายหรือผ้าที่
ออกจากโรงงานไม่ถือเป็นผ้าไทย**

**นายวิชณุ เครื่องงาน รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า ขอให้ทุกคน
ช่วยกันคิด ช่วยกันดูในเรื่องของคำจำกัดความของผ้าไทย เนื่องจากหลายหน่วยงานให้คำจำกัดความ
ไม่เหมือนกัน เช่น กระทรวงมหาดไทย ถือว่าหากเป็นผ้า Made in Thailand หรือผ้าพิมพ์ลายไม่ถือว่าเป็นผ้าไทย**

**นางปริศนา พงษ์ทัดศิริกุล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวว่า ประการแรกสนับสนุน
ให้มีการกำหนดวันผ้าไทยแห่งชาติ และวันที่ ๑๒ สิงหาคม ก็เป็นวันที่เหมาะสม เนื่องจากสมเด็จ
พระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณกับงานผ้า
ในท้องถิ่นต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลาเวลายาวนาน ทรงกฤษณิปัญญาเหล่านี้ยังคงอยู่ได้เนื่องด้วยพระองค์ท่านทรงมี
พระกรุณาธิคุณสนับสนุนและพื้นฟูมาโดยตลอด ประการที่สอง ในเรื่องการกำหนดวันผ้าของประเทศไทยนั้น**

ประเทศไทยมีการกำหนด National Textile Day ในวันที่ ๓ มีนาคม โดยดำเนินการรวมส่งเสริมงานผ้าต่าง ๆ คล้ายกับแนวคิดที่ได้ดำเนินการเสนอ โดยประเทศไทยเดียจะมีความโดดเด่นมากในเรื่องของผ้ามีการกำหนดวันเฉพาะอีกวันคือวันผ้าทอมือแห่งชาติ National Handloom Day ในวันที่ ๗ สิงหาคม เพื่อที่จะรณรงค์และส่งเสริมงานผ้าทอ ประการที่สาม การกำหนดขอบเขตของผ้าไทยอย่างไร การยึดหลัก Intangible Cultural Heritage คือ เรื่องของผ้าที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยด้วยภูมิปัญญาท่องถิ่น ซึ่งในแต่ละพื้นที่ การผลิตจะแตกต่างกันไปตามภูมิภาค ตามกลุ่ม ตามชนเผ่าต่าง ๆ ประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้ (๑) วัสดุที่นำมาผลิต (๒) วิธีการย้อมและการทำสี (๓) วิธีการทำ และ (๔) การออกแบบลวดลายต่าง ๆ บนผ้า ซึ่งสะท้อนภูมิปัญญาของแต่ละภูมิภาคที่มีความแตกต่างกัน สามารถนำไปประกอบการกำหนดนิยามของคำว่า “ผ้าไทย” ทั้งนี้ เมื่อมีการดำเนินการวันผ้าไทยแห่งชาติ National Textile Day ก็เป็นการดีที่จะสนับสนุนให้เกิดการตีนตัว และสร้างกำลังใจให้กับชุมชนที่มีอาชีพทอผ้า ซึ่งได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจที่ค่อนข้างชบเชาในปัจจุบัน หากดำเนินการสนับสนุน จะทำให้การส่งเสริมการรักษาภูมิปัญญา การผลิต รายได้เสริม และรายได้หลักของชุมชนต่าง ๆ ด้วย

รองศาสตราจารย์ปิติ ศรีแสงนาม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แจ้งว่า ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ส่งเอกสารระเบียบวาระการประชุมให้ล่วงหน้า จึงได้ศึกษาข้อมูลเอกสารวิชาการเกี่ยวกับผ้าไทย เห็นด้วยกับประธานกรรมการในเรื่องของคำนิยามผ้าไทยว่าคืออะไร เท่าที่ศึกษางานวิจัยหลายเล่ม งานกิจวิชาการที่มีการพูดถึงในทางกฎหมายมากที่สุด คือ งานศึกษาของสำนักงานกฎหมายวุฒิสภา มีกลุ่มงานเลขานุการศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม ได้ศึกษาการรณรงค์แต่งกายผ้าไทยและส่งเสริมชุดไทยเป็นอัตลักษณ์ประจำชาติ ในรายงานฉบับนี้ให้คำนิยาม “ผ้าไทย” หมายถึง ผ้าทุกชนิดที่ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นโดยฝีมือของคนไทย วัตถุดิบที่เห็นส่วนใหญ่ของผ้าไทยในอดีต ได้แก่ ผ้าไหม และผ้าฝ้าย เป็นวัตถุดิบหลัก มีจำนวนน้อยที่กล่าวถึงผ้าลินิน ซึ่งลินินมีอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยด้วยแต่มีอยู่จำนวนน้อยเมื่อเทียบกับผ้าไหมและผ้าฝ้าย นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงกระบวนการถักทอเป็นผ้าฝืน รวมถึงลวดลาย เพราะฉะนั้นมือศึกษาในงานวิจัยต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าปัญหาที่ประธานกรรมการได้กล่าวมาข้างต้น คือ คำจำกัดความของคำว่าผ้าไทยคืออะไรเนื่องจากยังไม่มีการให้คำจำกัดความ

นอกจากนี้โดยส่วนตัว ได้ทำงานเกี่ยวกับอาชียนาโนโดยตลอด ในเรื่องการขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของยูเนสโกนั้นเป็นเรื่องดี ในเรื่องของการส่งเสริมให้คนในประเทศไทยเกิดการตระหนักรู้รวมถึงทำให้ประชาชนในประเทศไทย ได้รับรู้ด้วยเช่นกัน ว่าประเทศไทยมีของดีอะไร ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ในด้านลบด้วยเช่นกัน ในกรณีของประเทศไทยโดยนี้เชีย ได้ประกาศให้ผ้าบาทิกเป็นมรดกภูมิปัญญาของยูเนสโกก็เกิดข้อขัดแย้งกับประเทศไทยมาเลเซีย เนื่องจากประเทศไทยมาเลเซียก็ถือว่าเป็นเจ้าของมรดกภูมิปัญญาผ้าบาทิกด้วยเช่นกัน และความขัดแย้งในประเด็นนี้ ในกลุ่มชาตินิยมก็นำมาเป็นประเด็นถกเถียงกันในหลายเวทีรวมถึงในสื่อโซเชียลมีเดียและประชาชนได้มีการถกเถียงกันอย่างรุนแรงเช่นเดียวกัน นี้จึงเป็นอีกประเด็นที่ต้องคำนึงถึงด้วย ประเด็นต่อมา เมื่อกล่าวถึงการรณรงค์เรื่องการใส่ผ้าไทย เห็นด้วยกับกระทรวงวัฒนธรรม ในการเสนอกำหนดวันผ้าไทยแห่งชาติขึ้น และวันที่ ๑๒ สิงหาคม ก็เป็นวันที่เหมาะสมที่สุด เนื่องจากสอดคล้องกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชชนนีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ควรกำหนดให้มีวันสำคัญมากจนเกินความจำเป็นและจะจำไม่ได้ ดังนั้น หากเป็นวันที่เกี่ยวข้องกับพระองค์ท่านจะเป็นเรื่องดีเวลากล่าวถึงผ้าไทย

นอกจากนี้ ข้อจำกัดในเรื่องของผ้าไทยเวลาไปต่างประเทศเมื่อต้องใส่ชุดประจำชาติ จะพบปัญหาว่าผ้าไทยแบบใดที่มีคุณสมบัติ ดังนี้ (๑) ไม่ร้อน (๒) ไม่ยับ (๓) ราคาไม่สูงจนเกินไป (๔) ทันสมัย และ (๕) ดูแลง่าย กล้ายเป็นผ้าไหมดูแลยาก ราคาก็สูง หนักและร้อน ดังนั้น จึงมีนัยมโนเสียให้ในชีวิตประจำวัน

ในขณะเดียวกัน ปัญหาที่สอง คือ ต้องมีการสร้างค่านิยมว่าส่วนใส่ผ้าไทยแล้วดีอย่างไร ใส่แล้วไม่เซย ใส่แล้วไม่โบราณ และที่สำคัญที่สุดคืออย่าบีดติดกับรูปแบบเดิม ๆ โดยส่วนตัวไม่เห็นด้วยกับประเด็นเรื่องของผ้าที่อยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้วิธีการพิมพ์ลายนั้นไม่ถือว่าเป็นผ้าไทย ทั้งนี้ โดยส่วนตัวส่วนใส่ผ้าไทยติดต่อ กันมาตลอดเป็นระยะเวลา ๕ ปี ในวันนี้ก็สามารถใส่ผ้าไทยผ้าโขมพัสดุซึ่งคิดว่าเป็นผ้าไทย เนื่องจากคิดค้นโดยพระราชบัญญัติฯ ขององค์เจ้าบวรเดช กุศลาก โดยท่านคิดค้นการห่อผ้าชนิดนี้เมื่อครั้งอยู่เมืองไช่จ่งตอน ประเทศเวียดนาม และท่านสามารถสืบสานเป็นภาษาฝรั่งเศสได้ จึงสามารถสั่งซื้อสีจากประเทศฝรั่งเศสได้ ภายหลังเมื่อได้รับการนิรโทษกรรมและได้เสด็จกลับมายังเมืองไทย จึงได้เปิดโรงงานห่อผ้าที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คำถามคือ ผ้าโขมพัสดุเป็นผ้าไทยหรือไม่ เนื่องจากเป็นผ้าฝ้าย ห่อในโรงงาน และเป็นผ้าพิมพ์ลาย แต่เป็นผ้าที่สามารถตัดเป็นรูปแบบที่ทันสมัยได้ ลวดลายทันสมัย น้ำหนักเบา ไม่ยับ ราคาถูก สามารถพับใส่ในกระเป๋าเดินทางแล้วไม่เสียหายได้

อีกประเด็นที่อยากรู้ก็คือ สิ่งที่สามารถทำเสริมขึ้นจากวันผ้าไทย การรณรงค์ผ้าไทย คือ การทำเรื่องสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical indication : GI) ซึ่งจะช่วยลดประเด็นในเรื่องของ Concept การบ่งชี้ความเป็นผ้าไทยที่จะไปขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยในปัจจุบันมีการทำในส่วนของผ้าทั้งที่เป็นผ้าไหมและผ้าฝ้าย ๑๑ รายการ ได้แก่ (๑) ผ้าตีนจกแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ (๒) ผ้าครามธรรมชาติ จังหวัดสกลนคร (๓) ผ้าไหมยกดอก จังหวัดลำพูน (๔) ผ้าไหมแพรวา จังหวัดกาฬสินธุ์ (๕) ผ้าไหมชนบท จังหวัดขอนแก่น (๖) ผ้าไหมพื้นบ้านไทยอีสาน ซึ่งรวมหลายจังหวัด (๗) ผ้าฝ้ายทอผสานชนแแกะ บ้านหัวยอซ่อม จังหวัดแม่ฮ่องสอน (๘) ผ้าไหมมัดหมี่ชื่นตีนแดง จังหวัดบุรีรัมย์ (๙) ผ้าหมักโคลนหนองสูง (๑๐) ผ้าไหมเก็บบ้านเมืองหลวง จังหวัดศรีสะเกษ และ (๑๑) ผ้าม่อຍ່ອມ จังหวัดแพร่ เพราะฉะนั้นถ้าสามารถส่งเสริมให้แต่ละจังหวัด แต่ละภูมิภาค มีผ้าเป็นเอกลักษณ์ในลักษณะที่สามารถกำหนดระดับ GI จะทำให้เห็นภาพของผ้าไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงการนิยามเกี่ยวกับผ้าไทยด้วย

**นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ แสดงความเห็นว่า
จากที่กล่าวมาแล้ว ให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น และขอเชิญกรรมการพิจารณาให้ข้อสังเกต**

นางสาวจิตติมา ศรีสถาพร รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา แทน ปลัดกระทรวงพาณิชย์ กรรมการ กล่าวว่า เห็นด้วยกับการกำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ และขอเรียนให้ที่ประชุมทราบว่า กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ส่งเสริมการให้ความคุ้มครองผ้าไทยและสนับสนุนการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มาอย่างต่อเนื่อง โดยได้มีการรับขั้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications หรือ GI) ซึ่งปัจจุบันมีสินค้าผ้าไทยที่ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไว้แล้ว หลายรายการ เช่น เส้นไหมไทยพื้นบ้านอีสาน ผ้าครามธรรมชาติสกลนคร และผ้าไหมยกดอกลำพูนที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบให้ดูทันสมัยและสะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นไทยตามที่ปรากฏในวิวัฒนาการ LALISA ของลิซ่า Blackpink โดยในส่วนของลายผ้านั้นสามารถนำมาเย็บแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ได้ เช่น “ผ้ามัดหมี่ลายขอเจ้าฟ้าสิริวัณณารักษ์” ซึ่งสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณารักษ์ นารีรัตนราชกัญญา ทรงพระราชนิเวศน์ให้กับกรมการพัฒนาชุมชน และพระราชนิเวศน์ให้กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา นอกจากนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ยังได้ส่งเสริมการนำลายผ้าที่หมวดอายุการคุ้มครองแล้ว มาพัฒนาต่อยอดและคิดค้นเป็นลายผ้าใหม่ ซึ่งลายที่คิดค้นขึ้นใหม่ ดังกล่าว สามารถได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ รวมถึงการพัฒนารูปแบบหรือออกแบบลวดลาย โดยการนำลายผ้ามาเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของผลิตภัณฑ์ อาจขอรับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ได้ ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ได้

นางสุระปาณีย์ ออาจารวงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า เห็นชอบในหลักของการเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี ในการกำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ ทั้งนี้ ในการนำเสนออย่างให้เพิ่มข้อมูลของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในคราวที่ตามเสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ บรรณาถพิพิตร ที่เสด็จเยี่ยมราชภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ และได้ทรงทอดพระเนตรเห็นราชภูมิสวมใส่ผ้าไหมมัดหมี และทรงเห็นว่าควรนำภูมิปัญญาของราชภูมิที่ほとผ้าใช้ในครัวเรือนมาพัฒนาเป็นอาชีพ ซึ่งต่อมาได้ก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพ.ศ. ๒๕๗๙ และดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลากว่า ๖๐ ปี ซึ่งอาจเป็นข้อมูลให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำไปใช้ประกอบการจัดทำข้อมูล

ทั้งนี้ จากการสืบค้นข้อมูลติดตามรัฐมนตรีในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ พบว่า คณะกรรมการรัฐมนตรีได้เคยมีมติเกี่ยวกับผ้าไทยหลายครั้ง ในเรื่องของการส่งเสริมการแต่งกายในชุดผ้าไทย ตัวอย่างเช่น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติส่งเสริมให้คณะกรรมการแต่งกายผ้าไทยในวันที่มีการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี และนอกเหนือจากวันที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นการกระตุ้นให้เกิดความนิยมไทยในหมู่ประชาชน สำหรับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐอีน ๆ เชิญชวนให้แต่งกายด้วยชุดไทย ในวันปฏิบัติราชการ เพื่อเป็นแบบอย่างที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ไทยและความพร้อมเพรียงกัน นอกจากนี้ ยังมีมติดตามรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่องมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย ซึ่งให้ถือเป็นมาตรการจากนโยบายรัฐบาล ในการส่งเสริมให้ข้าราชการและประชาชนแต่งกายด้วยผ้าไทย ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น เพิ่มขึ้นอย่างน้อยสักพักหลัง ๒ วัน และให้ทุกกระทรวงจัดทำมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการใช้และสวมใส่ผ้าไทย โดยมีการรณรงค์แต่งกายด้วยผ้าไทยและผ้าพื้นเมืองผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น และมติดตามรัฐมนตรีครั้งล่าสุดในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบเรื่องการสืบสานพระราชปณิธาน ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และการอนุรักษ์ผ้าไทยให้คงอยู่ คู่แผ่นดิน และมีข้อสังเกตในเรื่องของการเสนอให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ อาจต้องปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ข้อซ้อมการปฏิบัติเรื่องการนำเสนอความกราบบังคมทูลพระราชทาน หรือไม่ ซึ่งจะต้องจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อม เมื่อเรื่องถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีแล้ว ก็จะต้องสอบถามไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการนำเสนอเพื่อประกอบพระราชวินิจฉัยต่อไป ซึ่งไม่แน่ใจว่า จะต้องดำเนินการในลักษณะใดหรือดำเนินการด้วยหรือไม่ จึงขอเสนอประเด็นนี้ต่อที่ประชุมไว้ประกอบการพิจารณาด้วย

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า ในประเด็นนี้ เป็นเรื่องที่กระทรวงวัฒนธรรมยังไม่ต้องดำเนินการ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีจะรับเรื่องนำไปดำเนินการต่อ ประเด็นในวันนี้คือ กระทรวงวัฒนธรรม เสนอให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ ทั้งนี้ การกำหนดให้เป็นวันแห่งชาติ (National Day) นั้น จะต้องเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี กระทรวงวัฒนธรรมก็จะต้องเสนอเรื่องโดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมไปพอกสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ ๓ ข้อ คือ ประการแรก ขอบเขตของคำว่าผ้าไทย นิยามคืออะไร ตามความเห็นในที่ประชุม คือ ผ้าทุกชนิดที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นดูจะเป็นกลางที่สุด ซึ่งสามารถเพิ่มเติมได้อีก ประการที่สอง การเชื่อมโยงถึงวันที่ ๑๒ สิงหาคม เนื่องด้วยเป็นการน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ซึ่งพระองค์ได้ทรงพลิกฟื้นและทำให้ผ้าไทยทุกชนิดของท้องถิ่นที่ซบเซาได้พลิกฟื้นขึ้นมาอีกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าม่อชื่อม ผ้าเกาะயօ ผ้าประจำถิ่น ผ้าท้องถิ่น ของชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ รวมถึงผ้าไข่มพัศตร์ ทั้งนี้ ให้พิจารณาซึ่งในภาษาอังกฤษของวันผ้าไทยแห่งชาติด้วย

เนื่องจากตามที่กรรมการได้กล่าวถึงข้อมูลของประเทศอินเดียที่ใช้คำว่า National Textile ส่วนของประเทศอินเดียนี้ใช้คำว่า Batik's Day ซึ่งเป็นการใช้คำที่เฉพาะเจาะจงไป ในส่วนของประเทศไทยไม่ได้เจาะจงว่า เป็นผู้คนใดชนิดหนึ่ง ดังนั้น ควรพิจารณาใช้คำที่มีความหมายเป็นกลาง เช่นคำว่า Textile Fabric Cloths เป็นต้น และประการที่สาม คือ ตัวอย่างของประเทศไทยอีก ๑ ที่ได้กำหนดวันผ้าแห่งชาติ เช่น ประเทศไทยอินเดีย หากสืบค้นข้อมูลได้ก็สามารถนำไปจัดทำข้อมูลเพิ่มเติมได้ ซึ่งสามารถนำข้อมูลหารือกับนายวีระ โรจน์พจนรัตน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้

นอกจากนี้ เห็นควรเพิ่มเติมในส่วนของประโยชน์ที่จะได้รับจากการกำหนดวันผ้าไทยแห่งชาติ คือ (๑) เป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เพื่อแสดงความจงรักภักดี (๒) เป็นการเผยแพร่ผ้าไทยทำให้เป็นที่นิยม เป็นที่รู้จัก และส่งเสริมผ้าไทยให้มีการผลิตมากขึ้น พัฒนาภูมิปัญญา อิทธิพลทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านวัฒนธรรม รวมถึงการสืบทอดภูมิปัญญา ที่สำคัญยิ่ง ซึ่งจะเป็นการสืบสาน รักษา และต่อยอด ซึ่งจะเกิดผลทางวัฒนธรรม และทางเศรษฐกิจตามมา ในระยะยาวก็อาจดำเนินการเจาะจงลงไปในผ้าไทยชนิดใดชนิดหนึ่ง เสนอให้เป็นที่รับรู้ในระดับนานาชาติ ระดับโลกให้ครบถ้วนหมดทุกประเภท

ทั้งนี้ ให้ทำเรื่องเสนอไปที่สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีโดยเร็ว และสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีจะได้ดำเนินการสอบถามกับสำนักงานเอกอักษณ์แห่งชาติ สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้จะเป็นผู้ให้ความเห็นการกำหนดวันสำคัญของประเทศไทยเสมอ ส่วนการนำความกราบบังคมทูล หรือไม่นั้น สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีจะรับไปดำเนินการเอง เนื่องด้วยเรื่องนี้มีข้อตกลงว่าการดำเนินการในลักษณะนี้ จะต้องนำความกราบบังคมทูล แต่จะต้องไม่เป็นการกราบบังคมทูลก่อน เพราะจะกล่าวเป็นการนำเอา พระบรมราชนูญามาเป็นข้ออ้าง และต้องดำเนินการทุกอย่างให้เรียบร้อยแล้วจึงนำความกราบบังคมทูล ในลำดับต่อไป ในส่วนนี้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีสามารถดำเนินการต่อได้ และขอให้ดำเนินการเรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาตินี้ได้รับการประกาศก่อนวันที่ ๑๗ สิงหาคม ซึ่งจะมีระยะเวลาดำเนินการอีกไม่นาน ก็ให้กระทรวงวัฒนธรรมเร่งดำเนินการ และเมื่อเรื่องไปถึงสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ก็สามารถดำเนินการทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามไปได้อีก

นายธีรวัฒน์ ประยูรสิทธิ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการ กล่าวว่า เห็นด้วย กับที่ประธานกรรมการได้เสนอแนะ ทั้งเรื่องการกำหนดวัน และเหตุผลประกอบการขอกำหนดวันผ้าไทยแห่งชาติ จากการประมวลข้อมูลที่คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้ให้ความเห็นเรื่องผ้าไทย มีอยู่ ๓ ส่วน ที่เกี่ยวข้องกัน ประเด็นแรกคือวัสดุที่ใช้ ซึ่งจะมาจากผ้าไหม ผ้าฝ้าย หรือผ้าที่ผลิตจากเส้นใยต่าง ๆ ที่ผลิตในประเทศไทย เช่น ไผ่ ผักตบชวา และกัญชง เป็นต้น ประการที่สองคือ รูปแบบและลวดลาย โดยรูปแบบของชุดผ้าไทย เช่น ชุดผ้าไทยที่ใส่แบบทางการ ชุดม่อรี่อม หรือรูปแบบชุดของทางเหนือ ส่วนลวดลายก็จะเป็นผ้าที่ไม่มีลวดลายและมีลวดลาย เช่น ผ้าลายตีนจก ผ้าลายขอเจ้าฟ้า เป็นต้น ประเด็นที่สามคือ ลักษณะของการใช้งาน ก็จะมีความแตกต่างกัน เช่น ชุดผ้าไทยที่ใส่ในการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี (เสื้อปกตั้งแขนยาว) แต่ยังมีรูปแบบอื่นที่ใช้ในโอกาสต่าง ๆ เช่น ชุดสำหรับใช้ในงานพระราชพิธีต่าง ๆ ที่มีกำหนดรูปแบบและลวดลายเฉพาะ ฉะนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ควรดำเนินการศึกษาข้อมูลในส่วนนี้ประกอบด้วย รวมถึงชุดที่ใส่ในโอกาสสำคัญ งานประจำปีต่าง ๆ เช่น ชุดที่ใส่ในประจำปีวันสงกรานต์ ถือเป็นชุดผ้าไทยด้วยหรือไม่

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า ผ้าที่ใส่ในประจำปีสงกรานต์ อย่างเช่นผ้าขาวม้าก็ถือเป็นผ้าไทย

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการ กล่าวว่า กระทรวงวัฒนธรรมรับเป็นเจ้าของเรื่อง สืบเนื่องจากวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา ในการประชุม

คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสหนามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งได้มีการมอบหมายให้กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินการ อีกประการหนึ่ง การเสนอเรื่องวันผ้าไทยแห่งชาติในปีนี้ เพื่อเป็นการเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ส่วนในคำนิยามของผ้าไทยนั้น มีการให้คำนิยามไว้อย่างกว้างขวาง คือ ผ้าที่ผลิตในประเทศไทยจากภูมิปัญญาของคนไทยไม่ว่าจะผลิตด้วยเทคนิคใดก็ถือว่าเป็นผ้าไทยทั้งหมด วัตถุประสงค์แรก คือ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ วัตถุประสงค์ที่สอง คือ เพื่อแสดงถึงมรดกภูมิปัญญาและการสร้างสรรค์เศรษฐกิจซึ่งตอบโจทย์ในทุกเรื่อง ส่วนในรายละเอียดนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ โดยปลัดกระทรวงวัฒนธรรมจะดำเนินการจัดทำรายละเอียด และนำเสนอประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติกลั่นกรองอีกรอบหนึ่ง ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ มีกำหนดการดำเนินงานเสนอวันผ้าไทยแห่งชาติภายในเดือนเมษายน ซึ่งจะดำเนินการขอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนต่อไป

พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวเพิ่มเติมว่า ในประเด็น การพัฒนารูปแบบเครื่องแต่งกายประจำชาติที่ทุกคนสามารถใช้ได้ ถ้าสามารถออกแบบและหาเนื้อผ้าที่เหมาะสมกับการใช้ในชีวิตประจำวันได้ จะเป็นส่วนหนึ่งช่วยในการต่อยอดให้หลักการสำคัญราชาต้องไม่สูงนัก การดูแลต้องไม่ยุ่งยาก และมีความคงทนในระดับหนึ่ง ส่วนมากผ้าฝ้ายคุณภาพมักไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ถ้าเป็นผ้าฝ้ายที่ดีจะมีราคาแพง ทำให้การเข้าถึงมีข้อจำกัด การให้ข้าราชการใช้ผ้าไทย หลายคนมองว่าผ้าไทยที่คณะรัฐมนตรีสรุปไว้เป็นสิ่งที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ จะต้องมีการพัฒนาใน ๔ หัวข้อนี้ ให้คนไทยสามารถแต่งกายผ้าไทยได้ ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับการใช้ชีวิตประจำวัน

นายวิชญุ เครื่องน้ำ รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า ในขั้นตอนนี้ จะเสนอรัฐสภาเรื่องวันผ้าไทยก่อน ภายหลังจะนำผ้าไทยมาออกแบบ เป็นชุดประจำชาติอย่างไร ขอฝากกระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาอีกข้อหนึ่ง ตามที่พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ กล่าวว่าผ้าไทยมีราคาแพงหรือหากไม่เหมาะสมแก่การใช้งานอย่างไรนั้น ควรรณรงค์ให้ผ้าไทยเป็นที่รู้จักเสียก่อน

มติที่ประชุม เห็นชอบ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้

๑) เห็นชอบในหลักการ กำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ เพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒) มอบฝ่ายเลขานุการฯ นำข้อคิดเห็นจากที่ประชุม มาประกอบการจัดทำรายละเอียด คำนิยาม และขอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำข้อมูลประกอบการเสนอ เรื่องวันผ้าไทยแห่งชาติ เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๔.๓ การแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม สืบสาน และรำรงรักษาอัตลักษณ์ ความเป็นไทยด้วยภาษาไทย

นางยุพา ทวีวัฒนกิจบาร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ ขอนถายตัวให้ นายชัยพล สุขเอี่ยม ผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้รายงานวาระดังกล่าวต่อที่ประชุม

นายชัยพล สุขเอี่ยม ผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม รายงานว่า การแต่งตั้ง คณะกรรมการส่งเสริม สืบสาน และรำรงรักษาอัตลักษณ์ความเป็นไทยด้วยภาษาไทย สืบเนื่องจากที่ประชุม คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้วันที่ ๒๙ กรกฎาคมของทุกปี เป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ และกระทรวงวัฒนธรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญของวันภาษาไทย เพื่อส่งเสริมให้คนใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง เกิดความรัก และหวนแหนความเป็นไทย ตระหนักรถึงคุณค่าของภาษาไทย และร่วมใจรำรงรักษาภาษาไทยไว้ สำนักงาน

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เห็นควรเสนอที่ประชุมพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม สืบสาน และรำงรักษากลักษณ์ความเป็นไทยด้วยภาษาไทย เพื่อดำเนินงานขับเคลื่อนกิจกรรมวันภาษาไทยแห่งชาติ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ตามร่างคำสั่งคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ดังแนบ และเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

(๑) เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม สืบสาน และรำงรักษากลักษณ์ความเป็นไทยด้วยภาษาไทย

(๒) มอบสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมนำเสนอประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ลงนามคำสั่ง ต่อไป

โดยที่ประชุมได้พิจารณาและมีความเห็น ดังนี้

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ สอboth ตามว่า คณะกรรมการชุดนี้จะแต่งตั้งทุกปีหรือแต่งตั้งคณะกรรมการเดียวแล้วดำเนินการตลอดไป และแต่เดิมเคยมีการแต่งตั้งมาก่อนหรือไม่

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการรายงานเพิ่มเติมต่อที่ประชุมว่า วัตถุประสงค์การจัดตั้งคณะกรรมการฯ เพื่อให้ดำเนินงานครอบคลุม ทุกกิจกรรมที่เป็นภาษาไทยทั้งหมด ที่ผ่านมาจะกระทำการวัฒนธรรมมีการจัดงานวันภาษาไทยแห่งชาติ ๒๙ กรกฎาคม โดยเชิญนายกรัฐมนตรีกล่าวคำปราศรัย ถือเป็นงานใหญ่ระดับชาติ และมีกิจกรรมมากมาย ถ้ามีคณะกรรมการฯ ชุดนี้จะครอบคลุมวัตถุประสงค์และกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทย

นางระบะปาณี ออาจารวงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า เห็นด้วยกับองค์ประกอบที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ และขอเพิ่มองค์ประกอบ คือ ผู้อำนวยการสำนักงานบริหาร และพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อให้บรรณาการการทำงานร่วมกัน

นายธีรวัฒน์ ประยูรสิทธิ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการ ให้ความเห็นว่า คณะกรรมการชุดนี้ ครอบคลุมถึงภาษาไทยที่เป็นแค่ภาษาพูดปกติ หรือรวมถึงภาษาถิ่นทางเหนือ อีสาน ได้ตลอดจนคำเขียนหรือความหมายในภาษาต่าง ๆ

นางยุพา ทวีวนะกิจวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ แจ้งที่ประชุมเพิ่มเติมว่า ครอบคลุมถึงภาษากลาง ภาษาไทย และภาษาถิ่นด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบ และมอบฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริม สืบสาน และรำงรักษากลักษณ์ความเป็นไทยด้วยภาษาไทย และเพิ่มองค์ประกอบตามที่ประชุมได้ให้ความเห็น

(๒) มอบสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรมนำเสนอประธานกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ลงนามคำสั่งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕

เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ

ระเบียบวาระที่ ๖

รายงานการประชุม (ลับมาก)

เรื่องอื่น ๆ

๖.๑ การถวายพระราชสมัญญาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณ์ราชนารักษ์ สิริกิจการณีพิริยพัฒน รัฐสีมา คุณการปិមชาติ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

นายวีระ โภจน์พันธุ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอต่อที่ประชุมว่า เนื่องจาก ปีพ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นวาระครบรอบ ๗๐ ปี หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ตั้งแต่กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ได้รวบรวมจดหมายเหตุจนตั้งเป็นหอจดหมายเหตุและเป็นบิดาแห่งหอจดหมายเหตุไทย ในส่วนของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสนพระทัยในงานจดหมายเหตุ ในการเสด็จปฏิบัติพระราชกรณียกิจทุกรั้ง จะทรงบันทึก ถ่ายภาพและทรงนำมาระรานนิพนธ์เป็นเรื่องเล่า และหนังสืออยู่เสมอ ทั้งยังพระราชทานพระราชดำริและแนวทางในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาจดหมายเหตุ จึงเห็นสมควรถวายพระราชสมัญญาในฐานะที่ทรงตระหนัคุณค่าความสำคัญ ทรงสนับสนุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุ และดำรงพระองค์เป็นแบบอย่างในการบันทึกจดหมายเหตุเป็นที่ประจักษ์ตลอดมา และเสนอให้มีการอบรม เช่น การจัดสัมมนา การเผยแพร่เอกสารสำคัญในหอจดหมายเหตุแห่งชาติ และครั้งต่อไปขอให้กรมศิลปากร นำเรื่องนี้มาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติต่อไป

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ สอนถามว่า เรื่องนี้ จะต้องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ หรือมีกรรมการชุดใดเป็นผู้ดูแล

นางยุพา ทวีวัฒน์ กิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ แจ้งที่ประชุมเพิ่มเติมว่า ถ้าหากเป็นเรื่องสำคัญจะต้องนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เพื่อให้ความคิดเห็น เพราะยังไม่มีกรรมการชุดใดดูแล

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ กล่าวว่า ขอให้ กระทรวงวัฒนธรรมหารือรายละเอียดร่วมกับนายวีระ โภจน์พันธุ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่องการถวาย พระราชสมัญญาตามของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร มหาวชิราลงกรณ์ราชนารักษ์ สิริกิจการณีพิริยพัฒน รัฐสีมา คุณการปិមชาติ สยามบรมราชกุมารี ส่วนการ ดำเนินการนั้นต้องใช้ระยะเวลา เช่นเดียวกับเรื่องวันผ้าไทย ขอให้เตรียมการเพื่อนำเสนอในคราวต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบฝ่ายเลขานุการฯ ประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖.๒ การยกระดับレベルชาติ

นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการ แจ้งที่ประชุมว่า ตัวแทนชุมชนทางเลิ่ง ได้เข้าหารือแนวทางในการยกระดับレベルชาติ เพื่อให้เป็นที่รู้จักและไม่สูญหาย โดยได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรับทราบก่อนแล้ว ทั้งนี้ ได้ประสานให้ตัวแทนสำนักงาน เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ และคณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา หารือกับกระทรวงวัฒนธรรมเพื่อเตรียมดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จึงเรียนมาเพื่อทราบและเตรียม ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบฝ่ายเลขานุการฯ ประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖.๓ การดำเนินการเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ของศิลปิน

นางรุษฎาณีย์ อาจารวงศ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ แจ้งที่ประชุมเพิ่มเติมว่า จากรายงานการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ หน้าที่ ๑๕ นางปัจฉิมา รัตนสันติ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้กล่าวว่า ประเทศไทยยังไม่มีองค์กรที่ดูแลสิทธิ์เหล่านี้เพื่อให้ศิลปินได้รับค่าตอบแทน ที่เป็นธรรม ในอนาคตจะต้องแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์นั้น ขณะนี้กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ได้มีการดำเนินการพิจารณาเรื่องลิขสิทธิ์ของศิลปินอยู่ จึงอยากฝากให้กรมทรัพย์สินทางปัญหาติดตาม การดำเนินงานเรื่องนี้ด้วย

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ แจ้งให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาดำเนินการ และมอบกระแทกวัฒนธรรมติดตามการดำเนินงานดังกล่าวด้วย

นางสาวจิตติมา ศรีสถาพร รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา แทน ปลัดกระทรวง พาณิชย์ กรรมการ กล่าวว่า รับทราบตามที่ประชุมแจ้ง

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบฝ่ายเลขานุการฯ ประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖.๔ กำหนดการประชุมคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติครั้งต่อไป

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ สอดคล้องว่า การประชุมครั้งต่อไปมีกำหนดเมื่อใด

นางยุพา ทวีวัฒนະกิจบรร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรรมการและเลขานุการ แจ้งที่ประชุมว่า เนื่องจากต้องดำเนินการส่งข้อมูลให้แก่ อัยการฯ ภายในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕ จึงต้องนัดหมาย ประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในเดือนนี้

นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการ รับทราบ และขอให้ ฝ่ายเลขานุการฯ นัดหมายการประชุมอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบฝ่ายเลขานุการฯ ประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เลิกประชุม เวลา ๑๕.๔๐ น.

(ลงชื่อ)

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นางพนารัตน์ คนชัยัน)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

ผู้ช่วยเลขานุการ

(ลงชื่อ)

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายกฤษฎา คงชนะพงษ์)

รองปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ผู้ช่วยเลขานุการ

(ลงชื่อ)

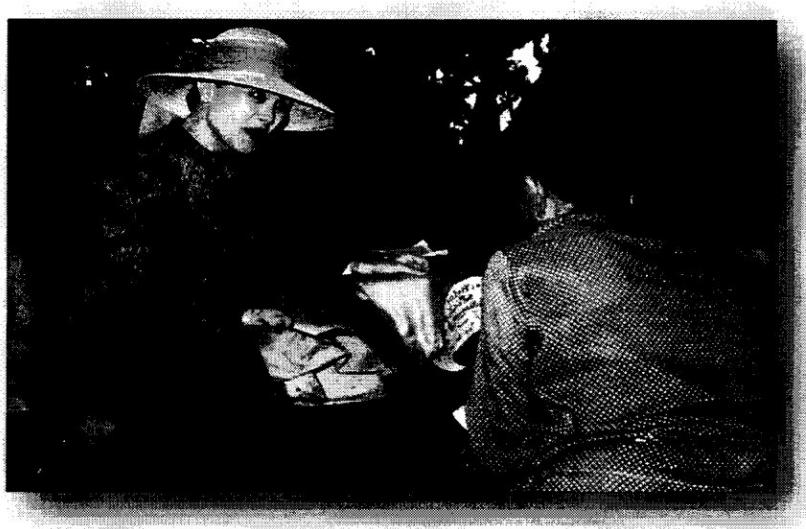
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางยุพา ทวีวัฒนະกิจบรร)

ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

กรรมการและเลขานุการ

๑๒ สิงหาคม วันผ้าไทยแห่งชาติ (National Thai Textile Day)

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้ทรงสืบสานพระราชประเพณีในด้านการแต่งพระองค์ด้วยเสื้อผ้าอักษรน้ไทย มาตลอดรชสมัยอันยาวนานในรัชกาลที่ ๙ โดยได้ทรงส่งเสริมการทอผ้าพื้นถิ่นของไทยทุกประเภทและในทุกจังหวัด ทรงแนะนำเพื่อพัฒนาคุณภาพและฝีมือของชาวบ้านเพื่อให้มีรายได้เสริม นอกจากนี้ยังทรงรับชื่อผ้าทอพื้นถิ่น นำมาสนับสนุนให้นักออกแบบเครื่องแต่งกายไทยออกแบบสร้างสรรค์เป็นชุดแต่งกายไทย ทรงสนับสนุนให้เพิ่มเติมคุณค่าด้วยการปักด้วยเส้นไหม หรือด้วยวัสดุสวยงามต่างๆ หรือให้ออกแบบผ้าทอพื้นถิ่นไทยให้เป็นชุดแต่งกายตามสมัยนิยมสำหรับใช้ในโอกาสต่างๆ ที่หลากหลาย อีกทั้งทรงส่งเสริมศิลป์ด้านการออกแบบแบบเครื่องอักษรน้ประดับควบคู่ไปกับการส่งเสริมชุดแต่งกายไทยทั้งในโอกาสประเพณีนิยมและตามแฟชั่นสมัยใหม่ด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมีได้ต่อวงการผลิตผ้าไทยและเสื้อผ้าอักษรน้ไทยทุกประเภท ทุกระดับอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ ส่งอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพ การทอผ้าพื้นถิ่นไทย ต่อชุมชนที่ผลิตเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับของไทย ตลอดจนวงการแฟชั่นไทยอย่างยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้น พสกนิกรทุกหมู่เหล่าควรน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมีได้ และร่วมสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ท่าน โดยประกาศให้วันที่ ๑๒ สิงหาคมของทุกปี เป็น "วันผ้าไทยแห่งชาติ" ซึ่งนอกจากจะเป็นการร่วมกันถวายพระราชเกียรติยศในด้านงานส่งเสริมศิลปอาชีพของพระองค์แล้วยังเป็นการส่งเสริมให้กำลังใจแก่ช่างทอผ้าไทยและช่างหัตถศิลป์ด้านเครื่องแต่งกายไทยของชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศ ตลอดจนวงการออกแบบเสื้อผ้าอักษรน้ไทย และร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจไทยตั้งแต่ระดับฐานรากไปจนถึงระดับการส่งออกสู่นานาชาติ

นิยาม “ผ้าไทย” ในทัศนะของปราชญ์

นายวีระพันธ์ วรรณรัตน์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
การออกแบบแฟชั่น ประจำปี ๒๕๖๒

ผ้าไทย เป็นสิ่งทอจากภูมิปัญญาของคนไทย มีลักษณะเด่นอยู่ที่ การมัดย้อม การทอ และลวดลายซึ่งมีลักษณะพิเศษของแต่ละภาค เสน่ห์ของ ผ้าไทย คือ มีความเป็นเอกลักษณ์ไทยและความเป็นสากล

นายมีชัย แต้สุจริยา
ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์
(ประติมาศิลป์-ทอผ้า) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ผ้าไทย เกิดจากการถักทอด้วยเส้นใยของไทยทั้งจากผ้าย หม่อน นำมาปั้นและสาวจนเป็นเส้นผ้าย ไข่ไหม โดยใช้สีสันจากพรรณไม้ หั้งตัน راك ดอก ใบ ราตุจากดิน หิน น้ำ หรือรังของแมลง โดยใช้กระบวนการถักทอจากการใช้เครื่องมือ เครื่องไม้ ที่เป็นฝีมือเชิงช่างภูมิปัญญาไทย ของบรรพบุรุษ เกิดเป็นผ้าที่ให้เนื้อสัมผัสอันพิเศษเป็นเอกลักษณ์ ลวดลายแบบไทยๆ และถูกนำมาปรับ ประยุกต์เป็นลายไทยแท้อันสวยสง่า เส้นใยจากภูมิปัญญาไทยจึงถูกนำมาสร้างใหม่ให้เป็นผ้าไทยอันสูงค่า ควรแก่การสืบสานเป็นมรดกแก่ลูกหลานสืบไป

นายเพrhoทอง ทองเจือ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผ้าไทย

ผ้าไทย เป็นผ้าที่ผลิตขึ้นในประเทศไทย โดยใช้เส้นใยธรรมชาติ เช่น ผ้าย ไหม ป่าน หรือเส้นใยธรรมชาติผสมเส้นใยสังเคราะห์ เป็นงานหัตถกรรม หรืออุตสาหกรรมที่งดงาม มีมูลค่า บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น นับว่าเป็น มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ที่แสดงถึง ความเป็นตัวตนของชุมชน ลวดลายต่าง ๆ บนผืนผ้า สื่อความหมาย ให้ทราบถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ ฯลฯ ของแต่ละท้องถิ่น ที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งแสดงถึง ความเป็นเอกลักษณ์ผ้าไทย ของคนไทยได้อย่างชัดเจน

**นางสาวิตรี สุวรรณสติตย์
อดีตเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยยูเนสโก
และรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ**

ผ้าไทย หมายถึง ผ้าทอมือหรือผ้าผลิตขึ้นในประเทศไทย โดยมีเอกลักษณ์เฉพาะในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งสะท้อนเรื่องราววิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่นั้น ๆ ผ้าไทยอาจจะหมายถึง สิ่งทอประเภทต่าง ๆ ที่ชาวบ้าน ใช้สอยในการนุ่งห่มและตกแต่งบ้านเรือนในชีวิตประจำวัน หรืออาจหมายถึง ผ้าที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีที่วิจิตรบรรจงที่ใช้ในโอกาสพิเศษหรือใช้ในพิธีกรรม ทั้งนี้ผ้าไทยอาจหมายรวมไปถึง เสื้อผ้าที่มีการออกแบบตกแต่งเพิ่มเติมด้วยลวดลายหรือเทคนิคพิมพ์ต่าง ๆ ตามสมัยนิยม เช่น ปักลายไทย การเขียนสี การเขียนลายทองลงบนผ้าการเขียนเทียนและมัดย้อมเป็นผ้าباتik ทั้งนี้มักจะสะท้อนลวดลาย ความหมาย หรือสัญลักษณ์ในท้องถิ่นไทย

ผ้าไทยมักนิยมสวมใส่ใช้สอยร่วมกับเครื่องประดับหรืออุปกรณ์ที่คนไทยสร้างสรรค์ที่มีในท้องถิ่นไทย เกิดเป็นถ้อยคำที่ใช้เรียกรวม ๆ ว่า "เสื้อผ้าอุปกรณ์ไทย" ขึ้นตามประเพณีนิยมหรือตามสมัยนิยม เช่น เครื่องประดับที่ทำด้วยเงิน ทอง หรือมุก และอัญมณี

**นายโภม พานิชพันธ์
เจ้าของพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น โภมผ้าโบราณ**

ผ้าไทย คือ ผ้าที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยภูมิปัญญา ด้วยเทคนิคการทำ มัดหนี จก ยก ขิด บัดิก ปัก พิมพ์ และอื่นๆ ตามแต่จะรังสรรค์จากหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย โดยใช้วัสดุที่หลากหลาย เช่น ไหม ผ้ายีน เส้นใยธรรมชาติตามแต่พื้นที่นั้น แม้กระนั้น เส้นใยสังเคราะห์ตามยุคสมัย รวมถึงการบูรณะการของวัสดุเชื่อมโยงทั่วโลกมาผสาน จนถึงขั้นตอนสุดท้าย ที่ผลิตโดยฝีมือคนไทยในเขตของราชอาณาจักรไทย

**รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย สมานชาติ
อาจารย์ประจำคณะศิลปะประยุกต์และ สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี**

ผ้าไทย คือ สิ่งทอที่ผลิตในประเทศไทย มีหลายรูปแบบและมีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่นในแต่ละภูมิภาค เป็นหนึ่งในมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมประเพณีสิ่งทอ เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ ที่ตอบสนองการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ตั้งแต่เกิดจนตาย มีความคงทน ที่หลากหลายทั้งเทคนิคสิ่งทอ ลวดลาย วัสดุเส้นใย และสีสันและยังเป็นเครื่องบ่งบอกฐานะทางสังคมของ ผู้สวมใส่ นอกจากนี้ ลวดลายผ้ายังสะท้อนถึงมิติความหมายในประเพณีและวัฒนธรรม อุดมคติและการอุทิศตน เพื่อโลกนี้และโลกหน้า ความเชื่อด้านศาสนา สภาพสังคม รวมถึงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ทั้งการเกี่ยวต่อ ที่เป็นเครื่องหมาย และการค้าขาย ผ้าไทยจึงเป็นสายใยแห่งภูมิปัญญาที่นำมาสู่คุณค่าเศรษฐกิจไทย

นิยาม “ผ้าไทย” โดย กระทรวงวัฒนธรรม

“ผ้าไทย คือ ผ้าที่สร้างสรรค์ขึ้นจากการดệtภูมิปัญญาของไทยที่ได้รับการสืบทอดต่อよออดจากรุ่นสู่รุ่นบ่งบอก ถึงอัตลักษณ์ประจำถิ่นที่ผลิตขึ้นภายใต้เศรษฐกิจไทย โดยฝีมือคนไทย โดยใช้เทคนิคอาทิ การหอ จำก ชิด ลัวง ปัก มัดหมี่ มัดย้อม บาติก พิมพ์ โดยใช้เส้นใยธรรมชาติที่หลากหลาย เช่น ไหม ผ้ายา ไยกัญชง ไยสับปะรด ที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่น เป็นต้น”

กรณีตัวอย่าง : วันผ้าแห่งชาติในต่างประเทศ

ประเทศไทยในโภชนา

กำหนดวันที่ ๒ ตุลาคม ของทุกปี

เป็นวันบาติกแห่งชาติ (Indonesian National Batik Day)

รัฐบาลอินโดนีเซียมีมติเมื่อปี ๒๕๕๒ กำหนดให้วันที่ ๒ ตุลาคมของทุกปีเป็นวันผ้าบาติกแห่งชาติ โดยมีการจัดงานเฉลิมฉลองและจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้ผ้าบาติก การอกร้าน แฟชั่น นิทรรศการ ฯลฯ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ ส่งเสริมการพัฒนาผ้าบาติกต่อยอดเป็นทุนวัฒนธรรม เพื่อให้บาติกเป็นหนึ่งใน Soft Power ที่สำคัญของชาติในการสร้างรายได้ กิจกรรมมีทั้งในเมืองหลวงและจังหวัดต่างๆ รวมทั้งในต่างประเทศ

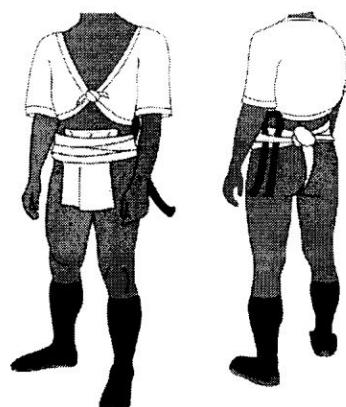
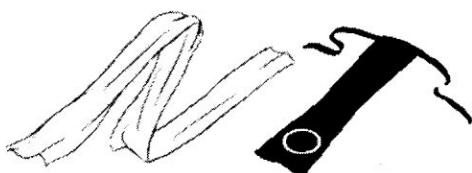

ประเทศไทยญี่ปุ่น

กำหนดวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ของทุกปี

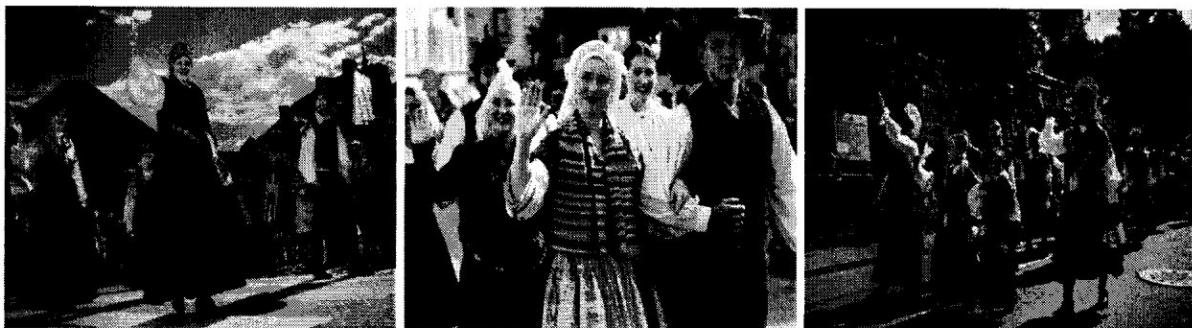
เป็นวันฟุนโดชิ (Fundoshi) / วันผ้าเตียว

สมาคมผ้าเตียวญี่ปุ่น กำหนดให้วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ของทุกปี เป็นวันผ้าเตียว โดย ผ้าเตียว หรือ "ฟุนโดชิ" ถูกคิดค้นและใช้มาตั้งแต่สมัยเอโดะ ปัจจุบันผู้ชายนิยมนุ่งผ้าเตียวในช่วงเทศกาลนี้ รับลมหนาว ตามศาลเจ้า ในบางพื้นที่มีการจัดเป็นเทศกาลใหญ่ และมีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก จนกลายเป็นการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและส่งเสริมการสร้างรายได้จากภูมิปัญญาพื้นถิ่นนำรายได้เข้าสู่หlays จังหวัด อย่างมหาศาล อย่างเช่น "เทศกาลไชไดจิเอโย (Saideiji Eyo)" มีกลุ่มผู้ชายนุ่งผ้าเตียวทั้งชาวญี่ปุ่นและ ชาวต่างประเทศนับหมื่นคนเข้าร่วมແย่งชิงท่อนไม้ที่ได้ชื่อว่าเป็น "ไม้ศักดิ์สิทธิ์" และผู้ที่คว้าได้จะกลายเป็น พุกไโโตโกะหรือชายผู้โชคดี ซึ่งเชื่อว่าจะได้รับโชคดีและความสุขตลอดทั้งปี

สารรณรงค์ให้ความรู้เรื่อง
กำหนดช่วงเดือนกันยายน ของทุกปี
เป็นวันมรดกเครื่องแต่งกายและเครื่องแต่งกายประจำชาติ
(Days of National Costumes and Clothing Heritage)

รัฐบาลสาธารณรัฐสโลวีเนีย เริ่มกำหนดให้ปี ๒๕๐๙ เป็นปีที่จัดงานวันเครื่องแต่งกายประจำชาติ เป็นครั้งแรกจนกระทั่ง ในปี ๒๕๒๗ ได้เปลี่ยนเป็นวันมรดกเครื่องแต่งกายและเครื่องแต่งกายประจำชาติ (Days of National Costumes and Clothing Heritage). จนถึงปัจจุบัน โดยมีการจัดกิจกรรมในลักษณะ ควบคู่ไปกับเทคโนโลยีการเดินขบวนสวมใส่เครื่องแต่งกายประจำชาติ และการแสดงของวงดนตรีพื้นเมือง ในกิจกรรมยามค่ำคืนแก่ชาวเมืองและนักท่องเที่ยวผู้มาเยือน วันสำคัญและเทคโนโลยีมีความสำคัญ ในมิติการท่องเที่ยวและการเสริมสร้างรายได้แก่ชาวเมืองเป็นอย่างมากจากผู้มาเยือนที่มีไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ คนทุกปี เป็นเวลากว่า ๕๐ ปีมาแล้ว

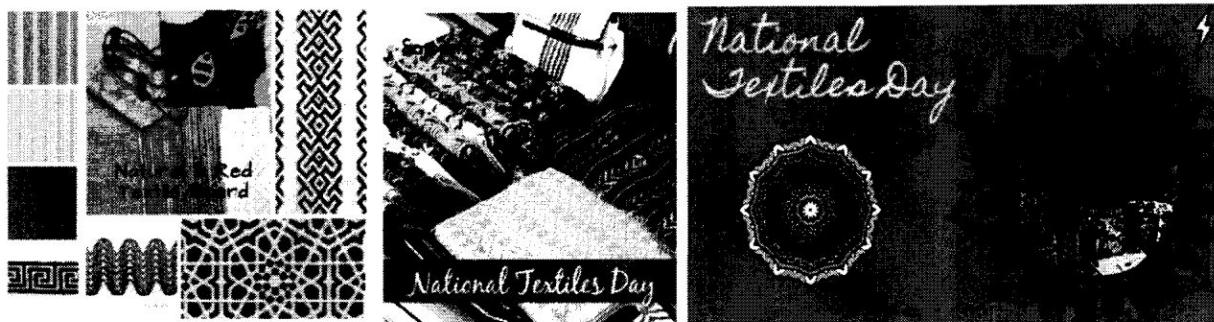
สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ
กำหนดวันที่ ๔ ธันวาคม ของทุกปี
เป็นวันสิ่งทอแห่งชาติ (National Textile Day)

รัฐบาลสารานรัฐประชานบังคลาเทศ ได้กำหนดให้วันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปี เป็นวันสิ่งทอแห่งชาติ โดยมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความภาคภูมิใจในฐานะที่เป็นชาติการผลิตผ้าฝ้ายและผ้าลินินเป็นจำนวนมาก ทำให้บังคลาเทศเป็นหนึ่งในประเทศชั้นนำในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่มียอดส่งออกกว่าแสนล้านบาทต่อปี ทำให้มีสมาคมทางด้านผ้าถึง ๗ แห่ง ถือเป็นการส่งเสริมการสร้างงานสร้างรายได้แก่สตรีและชุมชน นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมการนำกระบวนการวิจัยและเทคโนโลยีการผลิต ช่วยลด ของเสียจากการผลิตและเป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

**สาธารณรัฐจอร์เจีย
กำหนดวันที่ ๓ พฤษภาคม ของทุกปี
เป็นวันสิ่งทอแห่งชาติ (National Textile Day)**

รัฐบาลสาธารณรัฐจอร์เจีย กำหนดให้วันที่ ๓ พฤษภาคมของทุกปี เป็นวันสิ่งทอแห่งชาติ (National Textile Day) เพื่อให้คนในชาติตระหนักรถบathamสำคัญของสิ่งทอในชีวิตประจำวัน ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนสิ่งทอที่ผลิตมาจากการสุดารุณชาติและวัสดุสังเคราะห์ โดยส่งเสริมการผลิตเสื้อผ้าเครื่องนอน พร้อม ผ้าใบ และสิ่งทออื่น ๆ ให้นำวัสดุเหลือใช้มาใช้เคิล ซึ่งอยู่บนฐานความเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมและสร้างความยั่งยืนกับทุกฝ่าย อีกทั้งรัฐบาลยังรณรงค์ให้คนในชาติได้ซื้อสิ่งทอที่ทำมาจากวัสดุรีไซเคิล ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมสิ่งทอที่สอดคล้องกับโมเดลการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม (BCG Model) อีกด้วย

**สาธารณรัฐโลวაკ
กำหนดวันที่ ๘ กันยายน ของทุกปี
เป็นวันเครื่องแต่งกายพื้นบ้าน (Folk Costume Day)**

สาธารณรัฐโลวัค มีตີມີປີ ២៥៦១ กำหนดให้วันที่ ៨ กันยายนของทุกปี เป็นงานวันเครื่องแต่งกายพื้นบ้าน (Folk costume Day) โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมของชาติในรูปแบบของการสืบสานประเพณีพื้นเมือง ด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแต่งกายพื้นบ้านและการเล่นดนตรีของวงดนตรีพื้นบ้าน เพื่อให้งานวันเครื่องแต่งกายพื้นบ้านเป็นหนึ่งในประเพณีสำคัญที่จะดึงดูดรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาซื้อผ้าพื้นบ้านและมารับฟังวงดนตรีพื้นบ้าน

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๐.๓/ ๘๗๙๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๒๖๓๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามที่ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ ตามที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอความละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การกำหนดให้วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาตินั้น มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องในโอกาสสมหมายคลอเคลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕ ซึ่งนอกจากเป็นการกำหนดวันในเชิงสัญลักษณ์ เพื่อใช้ในการรณรงค์เผยแพร่ให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้น้อมสำนึกรักในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงมีพระราชกรณียกิจทางศิลปะ ปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการส่งเสริม เรื่อง “ผ้าไทย” เป็นที่ประจักษ์มายาวนาน และเป็นการอนุรักษ์และสืบสานมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่นในการถักทอดผ้า งานหัตถศิลป์ และหัตถกรรมอีกด้วย เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก สร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างยั่งยืน จึงเห็นชอบด้วยที่กระทรวงวัฒนธรรมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ผลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักนโยบายและแผน
โทร. ๐๒๒๒๓ ๕๒๔๙

สำเนาถูกต้อง

๖๖

(นางสาวเฉลิมชัย ทองจันทร์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
๓๐ ๒๗.๖.๖๕

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๐๐/๙๘๙๙

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕

เรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๒๖๓๓
ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ตามที่ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ ของกระทรวงวัฒนธรรม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบให้วันที่ ๑๖ สิงหาคมของทุกปี เป็นวันผ้าไทยแห่งชาติ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสสมahanugkol เฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และเพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะ ปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการส่งเสริมผ้าไทยจนเป็นที่ประจักษ์มาย่างยาวนาน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนชาวไทยเห็นคุณค่าของผ้าไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์มรดกของชาติ ลึบสานองค์ความรู้ รักษาภัณฑ์รวมของประเทศ ต่อยอดความภูมิปัญญาให้คงอยู่และยั่งยืน สร้างอาชีพและรายได้ให้กับบุญชุน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดกระแสและค่านิยมในการแต่งกายด้วยผ้าไทย ควรจัดกิจกรรมในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักรถึงคุณค่าของผ้าไทยและสร้างการรับรู้ถึงคำนิยามของผ้าไทยที่ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนารูปแบบให้ดูทันสมัย เหมาะกับประชาชนทุกเพศทุกวัย และไม่เป็นภาระต้านค้าเชิงจ่าย เพื่อให้สามารถสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้โดยยังคงสะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นไทยของแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้แต่ละจังหวัดและแต่ละภูมิภาค มีผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและร่วมพลังกันพัฒนาต่อยอดผ้าไทยในท้องถิ่น ซึ่งนอกจากจะเป็นทรัพย์สินทางปัญญาแล้วยังสามารถพัฒนาต่อยอดเป็น Soft Power ที่เกิดประโยชน์ในทางพาณิชย์ได้อีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดุษฎี พิชัยนันท์)

เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๐-๔๐๔๕ ต่อ ๓๔๒๑

โทรสาร ๐-๒๒๔๒-๒๔๒๗

E-mail: montip@nesdc.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวเฉลิมชัย ทองจันทร์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

เอกสารประกอบวาระเพื่อพิจารณา

เรื่อง วันผ้าไทยแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการพิจารณาวันผ้าไทยแห่งชาติ

